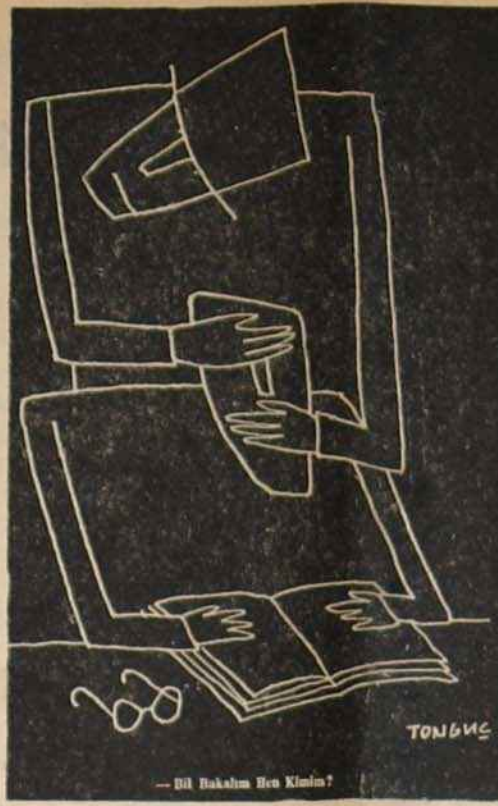
teknik

güç

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayın Organıdır

YIL — 1 SAYI — 10 15. EKİM. 1972

— Bil Bakalım Ben Kimim?

BAŞYAZI GİBİ

SOLCU DEYİP YİYECEKLER

Mustafa EKMEKÇİ

(Geçen sayımızın başyazısında Mehmet Erdemir'in gözaltına alınışını protesto etmiştik. 5.10.1972 tarihli YENİ ORTAM gazetesinde bu işin bir başka yönüne dokunan bir yazı çıktı. Aynı haber başka gazetelerde değişik biçimde verildiği için bu yazıya «başyazı gibi» yer ayırdık. Özgürlüklerin en çok kısıldığı zamanlarda dahi söylenmek istenenin söylenme imkânı ve biçimi vardır. Ancak yazıların «zekâ ışığı altında okunması» diğer bir tabirle satır aralarının okunmasını bilmek gerekir. Sayın meslektaşlarımızın zekâlarına güveniyoruz...)

CHP Ortak Grubu'nda Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Nuri Kodamanoğlu hakkında, Giresun Senatörü İhsan Topaloğlu'nun verdiği genel görüşme önergesi görüşülecekti. Kodamanoğlu'nun sekreteri Atıfet Hanım meselesi tam bu sırada gruba getirildi. Grup da grupluktan neredeyse çıktı.

Grupta gündem dışı bir konuşma yapan CHP Milletvekili Yusuf Ziya Yağcı sekreterin hışmına uğradığını anlattı.

(Devamı Sayfa 7. de)

BAĞ-KUR KAYIT İŞLEMLERİ KEŞMEKEŞ İÇİNDE

Ilgililer, Bildirge Beklemeden Seçtikleri Gelir Basamağını Dilekçe ile Hemen BAĞ-KUR'a Bildirmelidirler...

Bilindiği gibi üyelerimizin önemli bir bölümünü ilgilendiren BAĞ - KUR Kanunu 1 Ekim 1972 den itibaren bütün Türkiye'de birden yürürlüğe konulmuştur. 15 Ekim 1972 tarihine geldiğimiz şu günlerde Kurum bildirgelerini meslek teşekküllerinden almak ve gerekli muameleyi yapmak mümkün olamamaktadır. (Bu konuda ODA MERKEZIMIZ gerekli yayını yapacağını bildirdiği için gazetemizde daha fazla bilgi verilememiştir.) Halbuki kanunun 51 inci maddesine göre 30 Ekim 1972 tarihine kadar üyelerin gelir basamaklarını seçip kuruma bildirmeleri zorunludur. Kanun, kuruma üyelik için süreyi üç ay olarak düzenlemiş olmasına rağmen gelir basamaklarının seçimini kısa tutmuştur. 30 gün içinde basamak seçimi yapmıyanlar ilk basamağı seçmiş sayılacaklardır.

Yaşı 3 den büyük üyelerin daha ileri gelir basamakları seçmekte pek çok yararları vardır. Üyelerimizi bu konuda uyarıyoruz. BAĞ - KUR'dan gereği gibi faydalanmak isteyenlerin aşağıdaki listeye göre gelir basamağını seçip bildirge doldurmayı beklemeden BAĞ - KUR — Ankara adresine taahhütlü olarak durumu bir dilekçe ile yazmaları menfaatleri icabıdır. Bundan sonra ancak her iki senede bir, bir üst basa

(Devamı Sayfa 7. de)

YAN ÖDEMELER KONUSUNDA İSTANBULDA BİR TOPLANTI DÜZENLENDİ

Teknik elemanlara verilecek yan ödemelerin ilgililer tarafından büyük karışıklık içine itilmesi ve aradan 2 ay geçmesine rağmen hiç bir teknik elemanın bu ödemeden yararlanamaması karşısında, Elektrik, İnşaat, Makina, Ziraat Mühendisleri ve Mimarlar Odası İstanbul Şubeleriyle Gemi Mühendisleri Odası Merkezi, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinde 17 Ekim 1972 günü saat 17.30 da bir toplantı düzenlemişlerdir.

Toplantıya, İstanbul'da teknik eleman çalıştıran bütün kuruluşlardan temsilci çağırılmıştır. Konuyla ilgili mektuplar 55 kuruluşa gönderilmiştir.

BU KONUDA TÜTED DE BİR BİLDİRİ YAYINLADI

Yan ödemeler ve hayat pahalılığı konusunda geçtiğimiz hafta içinde Türkiye Teknik Elemanlar Birliği de bir bildiri yayınlamış, Personel Kanunundaki katsayının, hayat pahalılığına paralel olarak en azından 10 olması istenilmiştir. Aşağıda bildirinin bazı bölümleri aynen yayınlanmıştır.

ARTAN HAYAT PAHALILIĞI KARŞISINDA KATSAYI EN AZ 10 OLMALIDIR.

Personel Kanunu uygula-

(Devamı Sayfa 7. de)

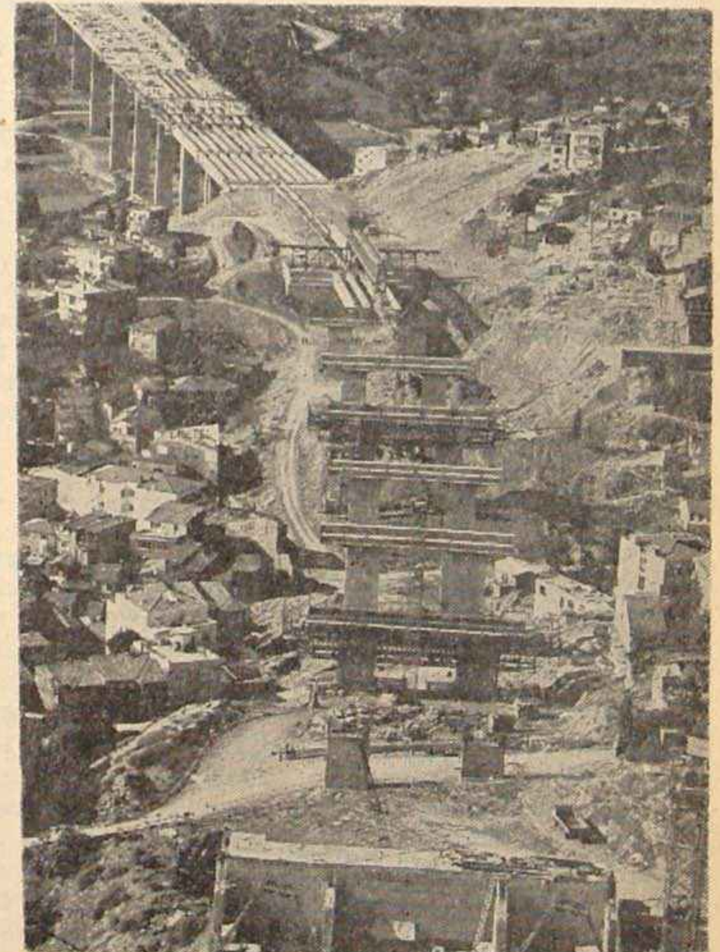
Çimento gene karaborsada

Çimento Fabrikaları her sene bu mevsimde giriştikleri oyunlara gene başlamış bulunuyorlar. Bir taraftan «çimento ihracında rekor» kırıldığına dair Bakan ağzıyla demeçler verirlerken, şantiyelerimizde çimento bulunmaz olmuştur. Bu defaki oyunların içinde fiyatlara zam elde etmek amacı da bulunmaktadır. İhraç [illegible]larımızı kösteklememek için çimento imalâtımızdaki bozuklukları büyük mesele yapmakta temkinli davranıyoruz. Ancak bir zam konusu ortaya çıktığında, çimentonun standartların sağlamak da şart olmalıdır. İstanbul Şube Başkanımız İzzettin Silier geçtiğimiz hafta Çimentocular Birliği ile bu konuda görüşme yapmış ve gerekirse basın aracılığı ile açıklamalar yapacağını bildirmiştir.

KÖPRÜ VE ÇEVREYOLU İNŞAATI HIZLA İLERLİYOR

Avrupayı Asyaya bağlayacak 22 km. uzunluktaki Çevreyolu İnşaatı hızla ilerlemektedir. Bilindiği gibi çevreyolu güzergâhında Boğaz ve Haliç Köprüleri haricinde tam 45 adet sanat yapısı vardır. Bunlardan üçü viadük, biri yükseltilmiş yol, ikisi tünel ve 39 u da yol köprüsüdür.

Gerek projelendirme, gerekse ihale safhalarında çevreyolu beş bölüm halinde mütalâa edilmektedir.

Boğaziçi Köprüsü Ortaköy Ankrajı ile Ortaköy viadüklerinin genel görünüşü.

Vali söz verdi : Belge uygulaması Istanbul'un bütün belediyelerinde geçerli !...

İstanbul Şubemizin teşebbüsüyle İnşaat - Mimarlık - Makine ve Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubeleri Belge Uygulamasının İstanbul'daki bütün Belediyeleri kapsamına alması için çalışmalara başlamışlardır. Bu amaçla Şube Başkanı ve Genel Sekreterleri hep birlikte 10 Ekim 1972 tarihinde İstanbul Valisi Vefa Poyraz'ı ziyaret etmişlerdir. Vali bunun için gerekli emri vereceğine ve Odalara yardımcı olmak için elinden geleni yapacağına söz vermiştir.

Son yıllardaki gelişmeler İstanbul'daki bina üretimini «İstanbul Belediyesi» sınırları dışına kaydırmıştır. Bu belediye sınırları dışındaki inşaat, belediye sınırları içindeki inşaatı aşmış bulunmaktadır; bu gelişme sürekli olarak daha belirli hale gelmektedir. Bu amaçla önümüzdeki günlerde, biri Anadolu yakası Belediye Başkanları ile, diğeri Rumeli yakası Belediye Başkanları ile olmak üzere iki toplantı yapılacaktır.

İstanbul Valisi ile görüşülen diğer konu İstanbul'daki kum - çakıl (agrega)

(Devamı Sayfa 4. te)

YENİ ÇIKARILAN BİR YÖNETMELİKLE

BELGE UYGULAMASI BELEDİYELER İÇİN ZORUNLU KILINDI

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca çıkarılan ve 19 Eylül 1972 günlü Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren «Yakıt Tüketiminde Ekonomi Sağlanması ve Şehirlerde Isıtma Tesislerinin Sebep Olduğu Hava Kirliliğinin konusunda tedbirler getirirken, asıl öte yandan da halen Odamız ve Mimarlar Odasınca uygulanmakta olan Belge düzenini resmileştirmektedir.

Yönetmeliğin 3. maddesi, Mühendis ve Mimarlar Odalarınca yapılan vize işlemi sırasında ısı kaybını önleyici tedbirlerinde kontrol edilmesini zorunlu kılmakta, 4. maddesi ise, Mühendis veya Mimarlar Oda-

(Devamı Sayfa 5. de)

TEKNOKRATLARIN düşünceleri, yorumları

«Yurdumuzda bir yılda yerli teknisyenlere 237 milyon, yabancı teknisyenlere ise 1 milyar 343 milyon lira ödenmektedir. Bu rakamlar açıkça bir dışa bağlılık ifade eder. Üstelik yabancı projelerde önemli hatâlarla da karşılaşılmaktadır. Yalnız Keban Barajındaki mühendislik hatâsı bize birkaç milyarlık zarar vermiştir. Ulusal teknik gücümüzü kullanmadıkça bu kötü kaynak israfı sürüp gidecektir.»

YABANCI TEKNİK ELEMAN ÇIKMAZI

İzzettin SİLİER

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Ertuğrul Soysal, aynı fikirde olmadığımız zamanlarda dahi, şahsiyetine saygı ve sempati duyduğum kişilerden biridir. Sayın Soysal'ın 7 Eylül 1972 tarihli Milliyet Gazetesinde «Diplomalı Gençlerin Çıkmazı» başlıklı bir yazısı çıktı. Yazıda savunulan fikirlerin bütünü üze rinde tartışmak konumuz dışı... Ancak makalede yöneticilerinden biri olduğum meslek teşekküllerimize hi tap eden cümleler var. Satırlar aynen şöyle:

«Diplomalılar arasında karamsarlık teknik öğretim yapanlarda daha yaygındır. Mühendis ve Mimar larımızın meslek teşekkülleri yabancı teknisyen istihdamına şiddetle karşı çıkıyorlar. Kendilerine soranım: Hangi iş sahibi veya kurum idaresi büyük ücretlerle yabancı teknisyeni sebepsiz yere tercih eder? Biz yabancı teknolojiyi ve teknik gelişmeyi ihmal edecek kadar bilgili miyiz?»

İş hayatının yabancısı olmayan kişiler, tartışma ortamını ortadan kaldırmazlarsa, kısa sürede anlaşırlar. Sorunlarımıza ortak çözümler bulmak ve birlikte takipcisi olmak için, meselenin, bazı ana noktalarını herkesin önünde ortaya koy makta büyük yarar görüyoruz.

GİDEN MİMARLAR

Meslek örgütlerimizde ya pılan hesaplara göre yurdumuzda bir yılda yerli teknisyenlere 237 milyon, yabancı teknisyenlere ise 1 milyar 343 milyon lira ödeniyor. Bu rakamlar açıkça bir dışa bağlılık ifade der. Bugün Türkiye'de yabancı mühendis tercih ediliyor, memleketimizde teknik elemanın teşkil ettiği büyük kapasite, açıkça meslekî haysiyeti zedelenerek, ikinci plânda bırakılıyor.

Sanıyorum konu şöyle şematize edilebilir:

1 — Sebepsiz yere yabancı teknisyen tercih edilmemelidir.

2 — Yabancı teknisyenin tercihi için sebeb varsa o sebebi ortadan kaldırmanın çabasına girişilmelidir.

3 — Türk teknik adamının öncelikle Türkiye'de hizmet etmesinin olanakları sağlanmalıdır.

4 — Türk teknik adamlarının bilgi ve beceride diğer milletlerden geri kal mamasının, ihtiyaçlarımızı enverimli şekilde karşılama sının tedbirleri bulunmalıdır.

Şunu peşin ortaya koymakta yarar var. Dünyada hiç bir devlet mevcut değil ki, diğerlerinden bilgi aktarmak ihtiyacında bulunmadığını söyleyebilsin. Her devlet, her türlü yola başvurarak, kendisine yararlı bilgileri, kendi bünyesi içine aktarmanın çabasını göstermeğe mecburdur. Özellikle bizim gibi, endüstriyel gelişmeye zamanında ayak uyduramamış, memleketler için, bu hayati bir ihtiyaçtır. Ancak hayati ihtiyaçlar gelişigüzel davranışlarla çözümlere kavuşturulamaz. Amacı, mümkün olduğu kadar kısa sürede, ihtiyacın azaltılması veya giderilmesi şeklinde saptamak gerek. Ekonomik alanda atacağımız her adım için kendi teknik adamlarımızın yeterliliğini sağlamazsak, «gerekince yabancı teknisyen kullanırız» zihniyetinin rahatlığı, ile davranmağa devam edersek, bulunduğumuz nok ta değişmez. Bu nokta, savunmasız yabancı orduya bırakılmış bir memleketin, güvenlik sorunlarını çözerken bulunduğu noktadır.

İŞTE ÖRNEKLER

Sayın Soysal'ın sebepsiz yere yabancı tercih edilmez iddiasını boşa çıkaracak bir sürü örneği burada sıralayabilirim. Bizzat sayın Soysal da bunlardan bir çoğunu kafasında bulabilir. Hiç şüphesiz bu tercihi yapanlar kendilerince bazı sebepler buluyorlar. Ama bu sebeplerin kabul edilebilir sebepler olması gerekir. Örnekleri kendi inşaat mühendisliği sahamda seçeceğim. Henüz geçen ay yüzde doksanı harita almaktan ibaret büyükçe bir proje işi, hem de Millî Savunma Bakanlığı tarafından. Toptan yabancı mühendislere verilmiştir. Yeni biten bir işten bahsedeyim: Bir iktisadi devlet kuruluşumuzun 5 milyon ödeyerek bir Fransız firmasına yaptırdığı proje işi, 800.000 liraya devralan Türk Komisyoncu firması tarafından Türk Mühendislik bürosunda 210.000 lira karşılığında hazırlatılmıştır.

Bunlar yabancıya muhtaç olmadığımız konularda bile rastladığımız örnekler... Ama yabancı teknik adama muhtaç olduğumuz yerler de çok. Burada mesele, onlara muhtaç olmaktan çabuk kurtulmaktır. İşte böyle bir örnek: Türk Otoyol Şebekesinin hikâyesi. İstanbul - İzmit arasındaki karayolumuz hergün birkaç kaza ile «ölüm yolu» ismini almış bulunuyor. 1965'lerden beri İstanbul - İzmit parçasından hemen başlanarak, Edirne - İstanbul - İzmit - Ankara - İskenderun arasında bir otoyol şebekesinin yapılmasını plân lama zorunluğu ortaya çıktı. Otoyollarının km.si ortalama yirmi milyon liraya mâl oluyor: bu şebeke 1000 km. kadar bir uzunlukta... Yani 20 milyarlık bir yatırım gerekiyor. Yirmi senelik bir perspektif içinde, konu ele alınırsa yılda ortalama harcanacak para, bir milyar lira oluyor. Yine ortalama bir rakamla işin yalnız araştırma projesi için iki üç yüz milyon liraya yakın bir para harcamak zorunluluğu ortaya çıkıyor, yani yılda ortalama 10-15 milyon liralık bir konu... Ayda ortalama brüt ücret 5000 lira verseniz iki yüz kişiyi yirmi yıl sürekli çalıştırmak ihtiyacı var.

ÖĞRENMEK MÜMKÜN ...

Oto yolları projelendirmesi konusu İnşaat Mühendisliğinin diğer kollarına göre çok hızlı bir gelişim gösterdiği için başlangıçta yabancı teknik bilgiye ihtiyacımız bulunduğu herkesce kabul ediliyordu. Şimdi öyle plânlı bir davranışın içine girmek gerekiyordu ki ilk projelerin yapımı sırasında yabancılardan biz gereken öğrenelim, ondan sonraki bölümlerde onlara muhtaç olmaktan kurtulalım. Karayolları teşkilâtımız bunun için hangi tedbirleri alabilirdi:

a) Dış bilgi ve dokümanları toplamak, b) Yabancı müşavir kullanmak, c) Yabancı mühendislerle birlikte belli bir projeyi yapmak, d) Yabancı mühendise yap tırılan projeyi tartışmak, e) Dış ülkelerde inceleme yapmak.

İstanbul - İzmit oto yolu projesi için bütün bunların hepsi bir arada uygulandı. Oldukça çok sayıda oto yol projecisi mühendisimiz yetişti. Sonra ne oldu diyeceksiniz? Bu arada unutulan bir nokta vardı. Devlet Personel Dairesinde hiç bir yatırımcı Bakanlık temsil edilmiyordu. Bu gözbebeğimiz gibi korumamız gereken mühendislerin hepsi Türkiye Personel Dairesinin, maliyecilerimizin kendilerine lâyık gördükleri ücretlerin 8-10 misli ücret teklifleri alarak dış memleketlere veya başka işlere gittiler. Şu anda Karayollarımızda yetişmiş sadece bir iki eleman var; onların istifa mektupları da müdürlerinin masasında...

Size başka bir örnek anlatayım. Şehirlerimizin hiçbirinde modern anlamda ka nalizasyon yok. En acele İstanbul'un kanalizasyonunu projelendirmek gerek. Bir Alman profesör bulmuşuz, ona bu işi vermişiz. Bir proje hazırlanmış, bu esnada beş Türk mühendisi yetişmiş. Bakmışız proje uygulanırsa çok pahalı sistemler kurmak gerek, Türkiye'ye uygun değil; bir Amerikan firması bulmuşuz eski projeyi değiştirmiş ve detaylandırmış. Sonra diyeceksiniz... Yetişen mühendislerimizden hiç biri artık bu kanalizasyon konusunda değil... Ve Türkiye yüzlerce kanalizasyon projesi bekliyor.

EŞ ÜCRET AMMA...

Bir tane de değişik örnek vereyim. İstanbul'un içme suyunu Ömerli Barajından taşıyacak ilkel gerilmeli beton boruların fabrikasını Fransızlara kurdurtmuşuz ve bir süre işletmeleri hususunda sözleşmişiz. Anlaşmaya göre Fransızlar bu süre içinde Türk Mühendisi ve Teknisyeni yetiştirip fabrikayı ona devredecek. Fabrikanın beş yılda imâl edeceği borunun daha şimdiden kullanma yerleri belli. Sonra, diyeceksiniz... Yetişen Türk mühendis, bugünlerde Fransız firmasının Hindistandaki fabrikasını idareye gidiyor. Personel Dairemizin ona lâyık gördüğü ücretin tam on misli bir ücretle... Eş mesaiye eş ücret verilecekmiş... Eş mesai dedikleri de bu mühendisin çalışması ile masa başında evrak havalesi ile gün dolduran örneğin hukuk müşavirinin, bilmem ne dairesi şefinin çalışması...

Şimdi ne olacak; size anlatayım. Yeni bir otoyol projesi için yine yabancı mühendis arayacağız; yeni kanalizasyon projelerimiz ya ihmal edilecek veya yine yabancı kullanacağız. Boru fabrikasını Fransızların işletmeye devam etmesi için bugünlerden çare aranıyor. Bilir misiniz ki, yabancı mü hendis demek, en az ayda elli bin lira ödemek demektir. Karakaya Barajı için gelecek her Amerikalı mühendis, bize ayda yüz onbin liraya mal olacaktır. Yani maliyecilerimize göre Fransız veya Amerikan mühendisine ayda elli bin liraya yaptırdığımız işe, bir Türk mühendisi bulduğumuzda ona üç - beş binden fazla ödeme yapamayız. Yabancı istihdam için gösterilen sebep bu durumda haklı mıdır?

KÖPRÜ'NÜN DRAMI

Bakınız bu davranış nereye yarıyor: Bir kurum kendi içinde proje yapma imkânına sahip olmayabilir. Ama dışarıya dahi iş yaptırabilmek için, dışardaki kişilere muhatap olabilecek, teknik bilgi sahibi insanlara muhtaçsınız. Yoksa proje diye yutturulan şeylerden uğranılan zararın haddi hesabı olmaz. Gelecek yıl Eylülünde Boğaz Köprüsü bitecek. Bütün Anadolu yakasının, batı yakasıyla ilişkisi, çevre yolunun bitirilmesi ile daha zaman istediğinden, Barbaros Bulvarı vasıtasıyla sağlanacak; Barbaros Bulvarının iki ucundaki Zincirlikuyu ve Beşiktaş kavşakları işe şimdiden tıkalı... Kavşakları yeni baştan düzenlemek gerek. Karayolları teşkilâtımızdaki teknik elemanlara yapılan muamele öyle bir netice verdi ki, değil bu kavşakların projesini hazırlamış olmak, projesini kime nasıl yaptıracağını gösteren bir dosya bile ortada yok. Gelecek yıl yalnız bu kavşaklardaki tıkanıklık, bütün Karayolu mühendislerimizden senelerdir esirgenen yan ödemelerin yıllık miktarının birkaç mislini aşan zararı, millî ekonomimize her gün verecek.

Ardarda böyle akıllara durduracak yüzlerce misal sayabilirim. Sanayi konusunda da yaklaşarak durumu inceleyelim. Bir endüstri tesisinin projelendirilmesinde çok önemli bir mühendislik dalı rol oynar: Proses mühendisliği. Yâni üretilecek malın hangi usulle, nasıl üretileceğinin projelendirilmesini bilen kişi. Endüstri kollarından büyük kısmında bu konuda epeyce zayıfız. Çünkü çoğunu belki ilk defa yapmamız gerekiyor. Bu yüzden bâzı endüstri dalında proses'i yüzde yüz yabancılardan öğrenmek durumundayız; ama öyle dallar var ki, bu nisbet yüzde sıfıra düşmüş. Artık proses'i de öğrenmişiz.

YENEN KAZIKLAR

İşin bir başka yönüne göz atalım. Her endüstri tesisinde proses dışında, bir mimarlık işi var, bir inşaat mühendisi işi var, bir enerji mühendisi, bir tesisat mühendisi işi var. Proses'i bize makine plânlarını verince bunları hemen hemen yüzde yüz yapabilir haldeyiz. Bunun anlamı mühen-

(Devamı Sayfa 7. de)

BUGÜN 22 SAYFA 100

Milliyet

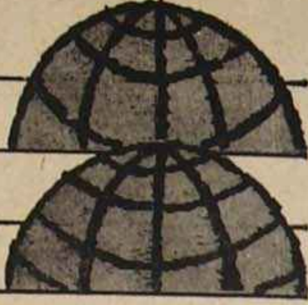
DÜŞÜNENLERİN DÜŞÜNCELERİ

Yabancı teknik eleman çıkmazı

YAZAN: **İzzettin SİLİER** (İnşaat Müh. Odası, İst. Şube Başkanı)

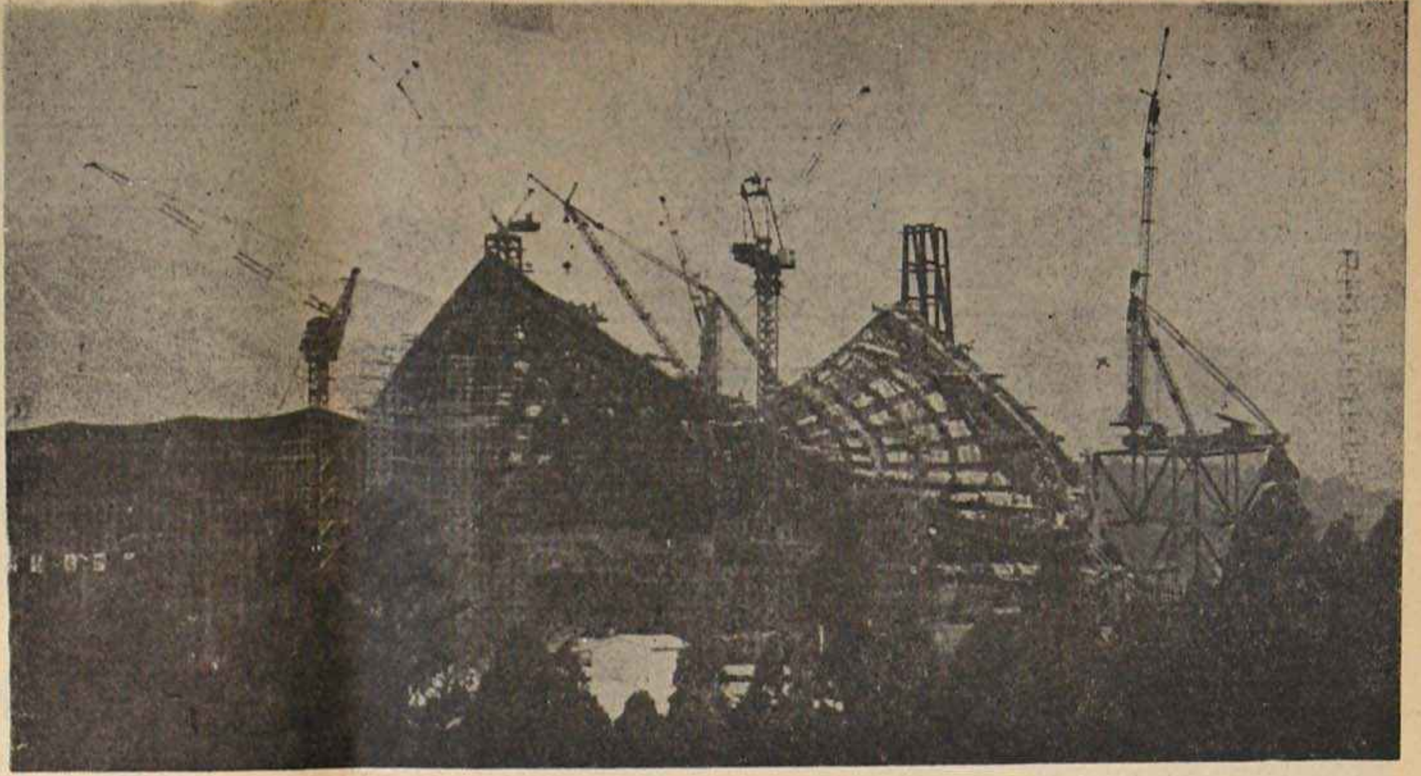
Yukarda, Oadmız İstanbul Şubesi Başkan İzzettin Silier'in 28. Eylül. 1972 günü Milliyet gazetesinde çıkan yandaki makalesinin klişesi görülmektedir.

TÜRKİYE'DE DÜNYADA TEKNİK

TAİSEKJİ TAPINAĞININ ÇATISI ÇOK KOMPLİKE ÇELİK ÇERÇEVEDEN YAPILIYOR

İnşaat, Boğaziçi asma köprüsünün 3 misline 56 milyon dolara mal oluyor

Taisekjı tapınağı inşaatının genel görünüşü

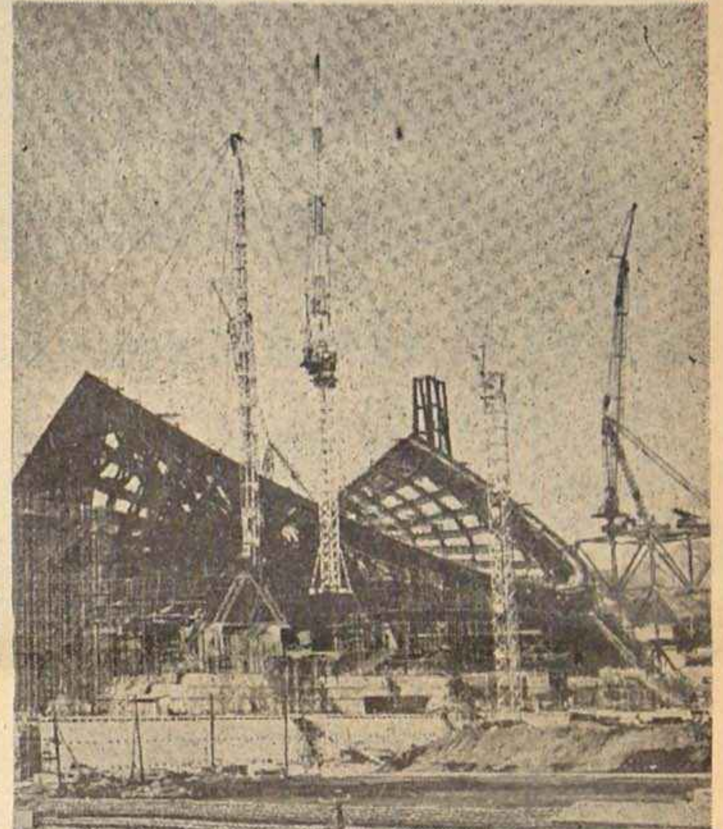
Fuji Yama yanardağının eteklerinde inşa edilmekte olan Taisekji Tapınağının dünyanın en güzel abidelerinden biri olacağı bildirilmektedir. Tapınak üç binadan meydana gelmektedir. Giriş binası yüksek çelik kabuklarla şekillendirilmiş bir çatı ile örtülüdür. Büyük bir tören bahçesi bu giriş binasının önünü süsle yecektir.

Orta bina, üçgen kesitli uzun ön gerilmeli kirişlerle örtülmektedir. Bu kirişlerin boyu kolonlar arasında 120 m. ye kadar çıkmakta dır. Engeniş kesit tepede 9 m. yükseklikte 3.6 m. dir. Binaların sonuncusu ana bi na, komplike çelik yapısı içinde, altı bin kişiyi kolonsuz tek bir düzeyde yanyana getirmeyi mümkün kılan bir Auditorium'a sahiptir.

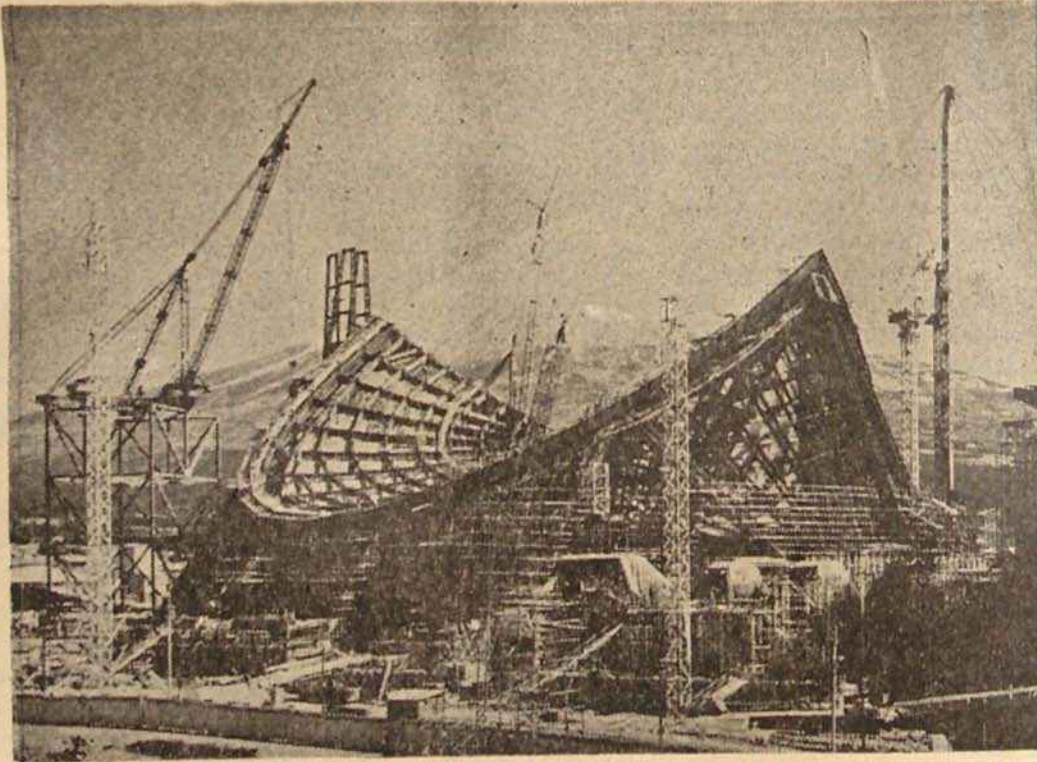
Ana bina iki planda kesi len bir koni parçası formundadır; bu sebeple çatısı oval bir şekil almıştır. Çatının çelik çerçevesi, dış basınç çemberi ile merkezi ge rilme çemberinden yapılmıştır. Bu iki çember birbirleriyle radyal doğrultuda I kesitli çubuklarla bağ lanmıştır. Bu çubuklar ara sındaki bağlantılar 1000 den fazla panoyu ortaya çı karmaktadır ve dam 400 değişik form verilerek önceden hazırlanan beton plaklardan meydana gelecektir. Bu çatının 20 çelik taşıyıcısı bina etrafına sıralanmıştır. Bunlardan herbiri iki veya üç ana kolanla, ikiden dörde kadar değişen yardımcı kolonlardan yapılmıştır. Bunlar merkezi mesnet noktasına doğru şemsiye gibi açılmaktadırlar.

Formun kompleksliği, inşaatın yöneticilerini üç boyutlu çalışmağa mecbur etmiştir. Planların çizilmesi ve okunup anlaşılması bu yüzden büyük güçlükler göstermiştir. Montajın başladığı andan, çatı konstrüksiyonunun tamamen bittiği ana kadar sistem bir kalıp ormanı tarafından taşınmıştır. Şantiyede çeşitli krenlere ilâve olarak iki teleferik momte edilmiştir.

İnşaatın maliyetinin 56 milyon dolar olacağı hesap lanmaktadır. (Boğaz Köprüsü maliyetinin üç misline yakın). Japonya'nın en iyi şantiye şefi ve ustalarının görev aldığı dört yıldır süren inşaat, bu yıl ekim ayında bitirilecektir.

Yukarıdaki fotoğrafta, inşaatta kullanılan 4 değişik vinç görülmektedir. Solda çelik vinç, yanda kule vinç, daha yanda kablo geçiş kulesi, sağda rijit ayaklı vinç.

Tapınak, Fuji Yama yanardağı eteklerinde inşa ediliyor. Fotoğrafta, gerideki karlı Fuji Yama yanardağı ile tapınağın bütünleşmesi açıkça görülmektedir.

MEHMET SALİHOĞLU, DANIŞTAY'DA AÇTIĞI DAVAYI KAZANDI. FAKAT KARAR UYGULANMIYOR

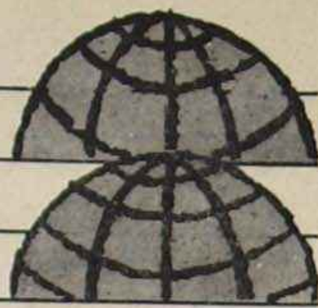
Bilindiği gibi, üyemiz İnş. Yük. Mühendisi Mehmet Salihoğlu, 12 Marttan sonra kurulan Nihat Erim Hükümetinin İmar ve İskân Bakanlığı müsteşarlığına getirilmiş, ancak 3 ay gibi kısa bir süre sonra, o müsteşarlıktan azledilmiş ve Bakanlık Müşavirliğine atanmıştı.

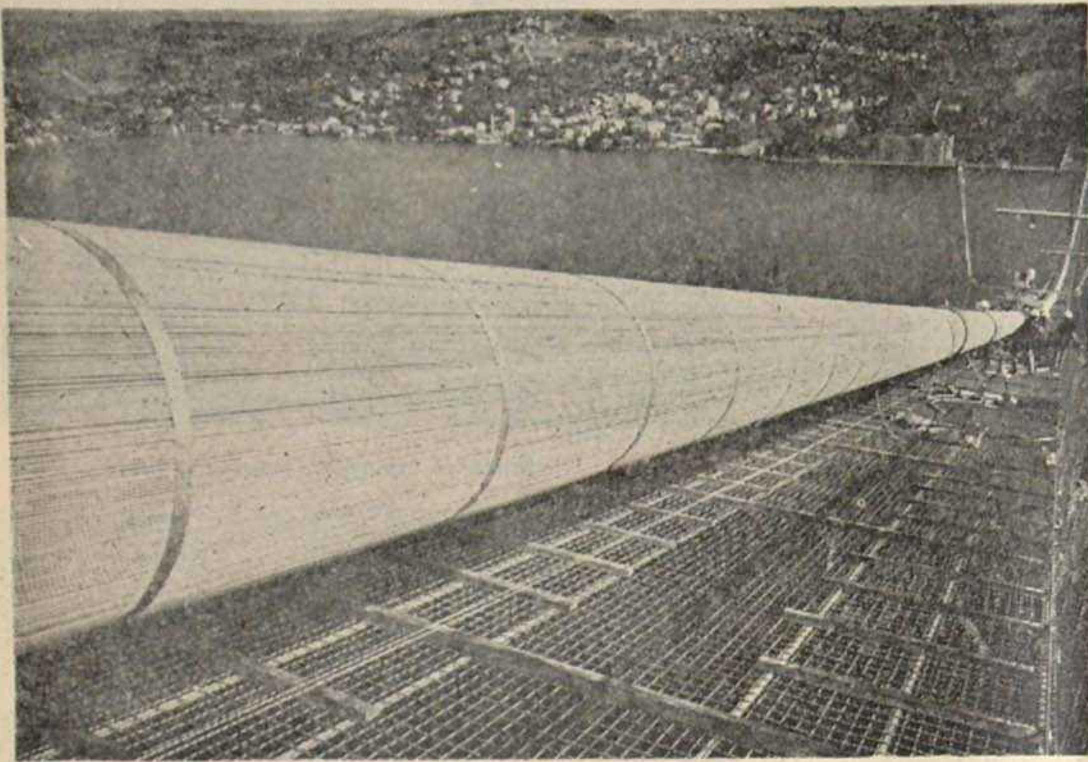
Oldukça kısa bir süre son ra yapılan bu atama üzerine Mehmet Salihoğlu derhal Danıştay'a başvurmuş ve gerek işlemin durdurulması, gerekse bu kararın iptali için dava açmıştı.

Şimdi haber aldığımıza göre, üyemiz Salihoğlu, Danıştay'da açtığı davayı kazanmış ve böylece müsteşarlıktan alınma kararı iptal edilmiştir.

Ancak ne var ki, halen İmar ve İskân Bakanı bulu nan Turgut Toker, Danıştay kararına uymamış ve Salihoğlu'nu görevine geri getirmemiştir.

TÜRKİYE'DE DÜNYADA TEKNİK

Boğaziçi köprüsü ana kablosu

BOĞAZİÇİ KÖPRÜSÜNÜN ANA KABLO ÇEKİMİ TAMAMLANDI

Boğaziçi Köprüsünün iki ayağı arasında 1074 m uzunluktaki tabliye kısmını taşıyacak ana kabloların çekimi geçtiğimiz günlerde tamamlanmıştır. Bilindiği gibi tabliye kısmı, herbiri 23 panelden ibaret, 60 adet içi boş kutu kesitli üniteden meydana gelmektedir. Asma tabliyenin toplam ağırlığı ise 8700 tondur.

Kablo çekimine 24 Temmuz 1972 günü başlanmış ve Ekim ayında bitirilmiştir.

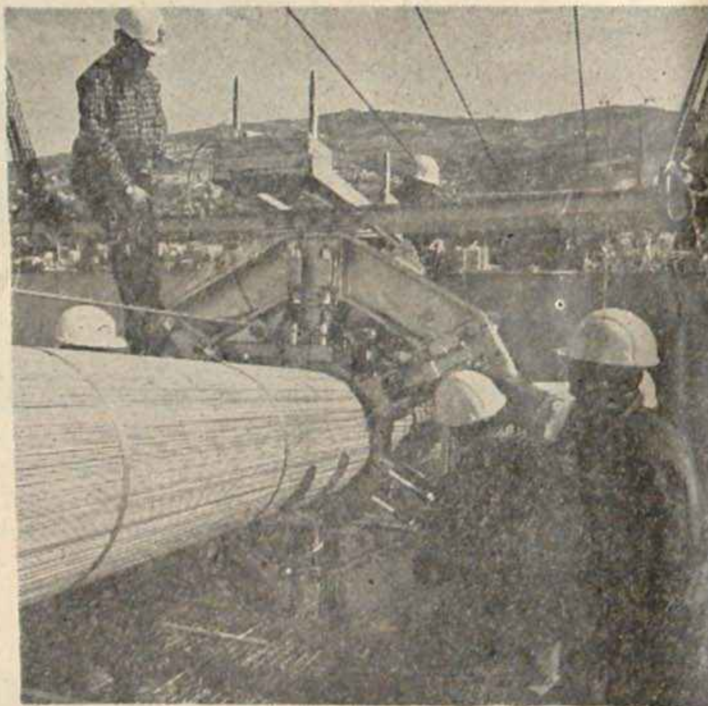
Boğaziçi Asma Köprüsünün, nihai çapı 58 cm. olan iki adet taşıyıcı kablosu vardır. Asma sistem bu kablolara asılacaktır.

Her kablo 19 adet tel grubundan teşekkül etmekte ve her tel grubunda da 548 adet tel bulunmaktadır. Toplam olarak 10414 adet olan teller 5 mm çapında ve yüksek mukavemetli çelik olup, galvanize edilmiştir.

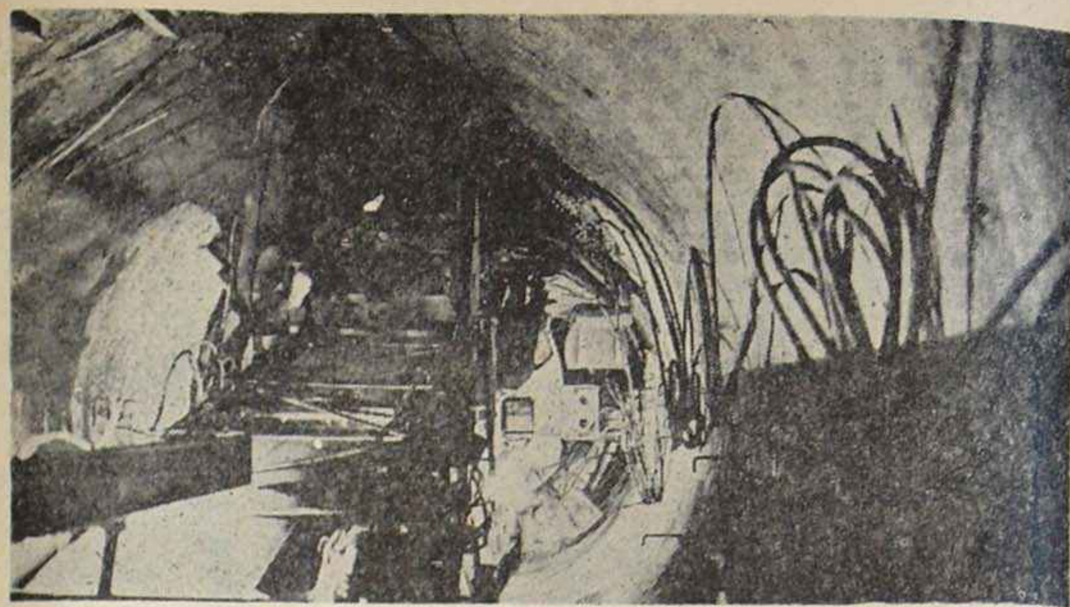
Tel çekimi işlemi için Ortaköy'de kumanda edilen bir çekme tekerleği kullanılmış ve tekerlek her gidişinde 4 tel götürmüştür.

İlk olarak kuzey tarafta ki kabloda 550 adet tel çekilmiş, bunu müteakip güney taraftaki kablonun çekilmesine başlanılmış ve faaliyet bu şekilde her iki kabloda münavebeli olarak devam etmiştir.

Çekimi tamamlanan her tel grubunun çekim ve geri lim ayarı yapılmış, her grup da ayrıca sıkıştırılarak bandajlanmıştır.

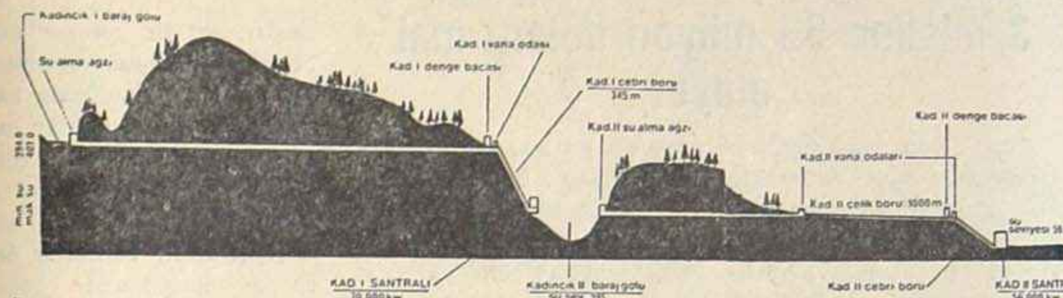

Boğaziçi köprüsü ana kablosunun sıkıştırılması

Kadıncık II tüneli, Mole makinasıyla günde bazan 40 m'ye varan bir hızla açılmıştır.

KADINCIK II SANTRALININ TÜNEL HAFRİYATI DA TAMAMLANDI

Kadıncık II santralının 6.100 m. uzunluğundaki tünelinin hafriyatı Eylül ayı ortalarında tamamlanmıştır. Halen tünelde betonlama ve enjeksiyon işleri devam etmektedir.

Santral binası inşaatı da Mayıs ayı ortalarında bitirilerek, montaj için teslim edilmiştir.

Kadıncık 11 Projesi Kadıncık I'in ikinci kademesini teşkil etmektedir. Baraj kısmı Kadıncık I'in mansabında dar bir boğazda inşa edilmekte olup, temelden yüksekliği 28 m'dir. Baraj 2 adet 10 x 10 m ve 1 adet 4 x 3 m ebadında radyal kapak ile bunların yukarısında bulunan ayar kapakları ile teçhiz edilmiştir. Bu kapaklar 1500 m3/sn'lık bir feyezan debisini geçirebilecek kapasitededir. Santral ise Tarsus'un 20 km kuzeyinde Çevreli'de Berdan nehri üzerinde kurulmaktadır. Baraj ile santral arasındaki isale sistemi 6.100 m uzunluğunda ve 4 m çapında beton kaplamalı tünel, 1.000 m uzunluğunda 3.70 m çapında çelik boru ile 345 m uzunluğunda ve çapı 3.50 m ile 2.80 m arasında değişen cebri borudan müteşekkildir. Cebri borunun başında 66 met re yüksekliğinde denge bacası vardır. Santralın gücü 56.000 kw.tır. Suyun bol olduğu mevsimlerde 60.000 kw elde edilebilecektir.

8 Kasım 1971 tarihinde derivasyon tüneli tamamlanarak Kadıncık suyu bu tünelden akıtılmış, böylece baraj hafriyatına başlanabilmiştir. Çelik boru ve cebri boru ayakları 25 Kasım 1971'de tamamlanmış montaja hazır hale getirilmiştir. İnşaatın en uzun süre li ve en ağır işini teşkil e den tünel inşaatını da prog ramda öngörülen süre için de tamamlayabilmek için gerek baraj ve gereks santral tarafından karşılık lı olarak kazı yapılmıştır Bu kazı memba ağzından konvansiyonel metodla v patlayıcı madde kullana rak, mansap ağzından is patlayıcı maddesiz, burg makinası (Mole) ile yapıl mıştır.

Kadıncık II Santralının baraj temeli 6 Ocak 197 tarihinde atılmış olup, proj nin tümünün 1973 yılı Ar lık ayında tamamlanarak servise girebileceği ümit e dilmektedir.

Vali söz verdi

(Baştarafı Sayfa 1 de

nın içinde bulunduğu tek niğe aykırı başıbozuk dur mu olmuştur. Valinin kon yu bilmekte olduğu Odamı Temsilcileri tarafından se vinçle gözlenmiştir. Bilindi ği gibi Türk Standartlar Enstitüsü tarafından Şuba 1969'da «Beton Agregala rı» standardı yayınlanmı tır. Fakat bu standardı Bakanlar Kurulunca mecb ri kılınması, bir kararna me yayınlanması gerekme tedir. Odamızın bu yoldak müracaatlarına ilâveten İs tanbul Valiliği de bir ka rarname neşri için ilgili B kanlıklara başvuracaktır.

Diğer taraftan Teknik Ü niversite İstanbul'da agre ga merkezleri kurulma imkânlarını etüt eden bi ilmi araştırma yapmakta dır. Haber aldığımıza gö bazı çimento fabrikalarının öncülüğü ile İstanbul'da bi kaç agrega merkezi kurul ması teşebbüsünün görüş meleri başlamıştır.

oya sunulur. Böylece bir grup teklif aradan çıkınca geri kalanlar da, ya yine gruplar halinde, ya da teker teker oylanarak sonuç alınır.

AÇIK OYLAMA :

Madde 37 — El kaldırmak, ayağa kalkmak veya ayrı ayrı «evet, hayır, çekimser» demek suretiyle verilen oylar Başkan ve kâtipler tarafından sayılır, evet ve hayır oyları karşılaştırılır, daha çok oy alan teklif kabul edilmiş olur. El kaldırmayanlar veya ayağa kalkmayanlar çekimser sayılır. Çekimser oyların karara etkisi yoktur.

Başkanlık Divanı oylarını açıkca belli etmez, Başkan Divan üyelerinin oylarını sorar ve bunları da hesaba katar.

Lehte ve aleyhte verilen oylar arasında büyük bir fark görülürse oyların sayılması gerekmeyebilir.

Başkan, oylama sonucunu açıklar.

GİZLİ OYLAMA :

Madde 38 — Yönetmelik hükümleri veya Genel Kurul kararı gereğince gizli oylamaya başvurulması halinde, Oda veya Şube mühürünü taşıyan oy pusulaları Başkanlık Divanınca üyelere dağıtılır. Üyeler, Başkanın oya sunduğu hususları gözönünde bulundurarak evet, hayır veya çekimser kelimelerinden birini oy pusulasına yazarlar. Pusulalar kâtipler tarafından, gerekirse üyelerin adları belli bir sıraya göre okunmak suretiyle toplanır. Oylar toplandıktan sonra, oy vermemiş olanlarla oylama sırasında Genel Kurula gelmiş olanlar Başkan tarafından oy vermeye çağrılır.

Başkan, oy vermenin sona erdiğini bildirdikten sonra kimse oy veremez.

Oy pusulalarını kâtipler açarak evet, hayır ve çekimser şeklindeki oyları sayarlar; durumu belirten bir tutanak hazırlayıp Başkana sunarlar.

Silinmiş, bozulmuş veya ne ifade ettiği anlaşılmayan oylar çekimser oy sayılır. Bu gibi oylar Başkan tarafından Genel Kurula duyurulur.

Karar, lehte ve aleyhte olan oyların sayısına göre belli olur. Çekimser oyların adedi kararı etkilemez, bunlar ancak oylamaya katılanların sayısının belirtilmesinde hesaba katılır.

OYLARIN EŞİT SAYIDA OLMASI VE BAŞKANIN OY KULLANMASI:

Madde 39 — Açık oylamada Başkan oyunu kullanmaz, ancak, oylar eşit çıkarsa, Başkan, eşitliği bozmak için oyunu belli eder.

Gizli oyla yapılan seçimlerde Başkan da oy kullanır.

OY SAYILARI İÇİN ÖZEL HÜKÜMLER :

Madde 40 — Açık ve gizli oylamalarda yönetmelikte özel bir hüküm olmadıkça fazla sayıda oy alan taraf kazanmış sayılmakla beraber bazı konuların kabul ya da reddi için Oda Yönetmeliğinin veya bu yönetmeliğin çoğunluk hakkında belirttiği özel hükümler varsa bu özel hükümler uygulanır.

6. BÖLÜM

S E Ç İ M L E R

AÇIK OYLA YAPILAN SEÇİMLER :

Madde 41 — Genel Kurul Başkanlık Divanı için Başkan, Başkan yardımcıları ve kâtiplerle çeşitli Komisyonlara seçilecek Komisyon üyeleri, Genel Kurul Temsilcileri, Oy Ayırımı Kurulu üyeleri, Odalar Birliğine gidecek Oda delegeleri Genel Kurulun aksine bir kararı olmadıkça açık oyla seçilir.

Aday olarak teklif edilenlerden bu görevleri kabul edenlerin adları, üyelerin kolayca okuyabilecekleri şekilde tahtaya veya kâğıtlara yazılır. Adayların herbiri ayrı ayrı oya sunulur. El kaldırmak veya ayağa kalkmak suretiyle verilen oylar sayılır ve sırasıyle en çok oy almış olanlar seçilmiş olur.

Odalar Birliğine gidecek delegelerin ve Genel Kurul Temsilcilerinin seçiminde adayların ayrı ayrı oya sunulması zorunluğu yoktur, gerekirse bunların seçimi için Yönetim Kuruluna yetki verilebilir.

Başkanlık Divanı seçimini, Yönetim Kurulu yönetir. Başkanlık Divanı seçildikten sonra yapılacak seçimleri Başkanlık Divanı yönetir.

GİZLİ OYLA YAPILAN SEÇİMLER :

Madde 42 — Gizliliği, ilgili yönetmeliklerinde hükme bağlanan seçimlerle Genel Kurulca karara bağlanan seçimler, gizli oyla yapılır.

Bu seçimler için Oda Genel Kurulunda İnşaat Mühendisleri Odasının mühürünü ve Şube Genel Kurullarında Şubenin mühürünü taşıyan oy pusulaları kullanılır.

Aday olarak teklif edilenlerden bu görevleri kabul ettiklerini yazılı veya sözlü olarak bildirenlerin adları üyelerin kolayca okuyabilecekleri şekilde tahtaya veya kâğıtlara yazılır.

Genel Kurul üyeleri, Oy Ayırımı Kurulu tarafından dağıtılan ve hangi seçim için kullanılacağı belirtilmiş olan mühürlü oy pusulalarının

yeniden seçilir. Bu seçimi takip eden Genel Kurulda, Danışma Kurulunun yıllık son toplantısında yapılacak ad çekme sonunda üyelikleri düşen 5 üyenin yerine yeniden seçim yapılır. Daha sonraki Genel Kurulda ise, geri kalan 10 üye arasından aynı usulle tesbit edilen 5 üyenin yerine yeniden seçim yapılır. Üç yıllık değiştirme düzeni sağlandıktan sonra, sırası gelen 5 üyelik grubun seçimi her yıl yenilenir.

9 — YÜRÜRLÜK TARİHİ :

Bu Yönetmeliğin XVI. Genel Kurulda kabul ve 182 sayılı T.M.H. da yayınlanarak yürürlüğe girmesi ile, X. Genel Kurul Toplantısı kararı ile verilen yetkiye dayanılarak Danışma Kurulunun 28.4.1964 günlü toplantısında onaylanmış ve yürürlüğe konmuş bulunan Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(Devamı var)

T.M.M.O.B,
İnşaat Mühendisleri Odası
Meslek Yasası

KAPSAM

Bu Yönetmelik 6235 - 7303 sayılı T.M.M.O.B. Kanunu'nun 26 ncı maddesinde Oda üyeleri için konmuş bulunan yasaklayıcı hükümler gözönünde tutularak düzenlenmiştir.

YASAKLAR :

Inşaat Mühendisleri Odası üyelerinin yapacakları aşağıdaki maddelerde yazılı eylemlerden herhangi birisi mesleğe yakışmaz, onurla bağdaşmaz, kamu ve meslek yararına aykırı sayılır.

Madde 1 — Odalar Birliği ve Inşaat Mühendisliği ile ilgili kanunlara aykırı davranışlarda bulunmak.

Madde 2 — Meslek çalışmalarında istiyerek ya da savsaklıyarak başkalarına zararlı olmak veya zararlarına yol açmak,

Madde 3 — Yaptığı anlaşma ve sözleşmelere uymamak,

Madde 4 — Meslekdaşlık onuruyla bağdaşmayan davranışlarda bulunmak.

4.1 — Mühendislik onurunu ve dayanışmasını, doğruluk, dürüstlük ve ağırbaşlılık dışındaki davranışlarla zedelemek.

4.2 — Diğer bir meslekdaşın itibarını veya işini dürüst olmayan yollardan ve kötü niyetle zedelemek.

4.3 — Çalıştığı kuruluşa, amirlerine, çalıştırdığı kimselere veya kendisine işverene karşı dürüstlüğü ve güveni sarsacak biçimde davranışlarda bulunmak.

4.4. — Üzerine alacağı, aldığı veya yapmakta olduğu mesleke ilgili bir işte

4.4. — Üzerine alacağı, aldığı veya yapmakta olduğu meslekle ilgili bir işte
kabul etmek.

4.5 — Başkalarının hazırladığı proje veya raporu kendisi veya firması tarafından hazırlanmış anlamını verecek şekilde imzalamak.

4.6. — Bir meslek hizmetinde kaliteyi düşürücü ve ihtiyacı zedeleyici gereksiz fiyat rekabeti yaratacak biçimde fiyat teklifi istemek veya fiyat teklifinde bulunmak.

4.7 — Diğer meslekdaşın bir işe girme veya bir işe alma durumunda iken bunu bozacak şekilde davranmak.

4.8 — Kendi meslek değerine ve bağlı bulunduğu meslek firmasını ağırbaşlılığa uymayacak ya da meslek itibarını düşürecek biçimde reklâm etmek.

4.9 — Bir pozisyonda bulunmanın avantajlarından yararlanarak başka mühendislere eşit olmayan koşullarda rekabet etmek veya iş sağlamak.

4.10 — Bir mühendislik hizmetinin veya inşaat işinin normal usullerle yaptırılmasında her türlü nüfuza, gereksiz ısrara, menfaat sağlamaya dayanıp işin seyrini bozacak, müzakere ve kararlara etki yapacak davranışlarda bulunmak.

4.11 — İnşaat Mühendisleri Odası'nın meslek onurunu ve dayanışmayı korumak amacıyla vermiş olduğu kararlara uymamak.

KOVUŞTURMA :

Madde 5 — Bu yasaya uymıyan hareketler Oda Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine Haysiyet Divanınca usulüne göre incelenir, hareketin işleniş tarzı, doğurduğu sonuç ve bunların ağırlık derecelerine göre Yönetmelikte sayılan cezalarla cezalandırılır.

YÜRÜRLÜK :

Madde 6 — Bu Yönetmenlik XV. Genel Kurul toplantısında görüşülerek kabul edilmiş ve T.M.H. nın 168. sayısında yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Birden fazla grupta üye olanlar bir oy kullanabilirler.

6 — TOPLANTILAR :

Danışma Kurulu, birincisi Genel Kurulun yıllık toplantısından sonra ilk ay içinde, ikincisi ertesi yılın Genel Kurul toplantısından en çok iki ay önce olmak üzere yılda iki normal toplantı yapar. Yönetim Kurulu, Danışma Kurulunu Olağanüstü toplantıya çağırabilir. Bir çalışma yılında iki normal toplantıya, her ne sebeple olursa olsun katılmayan dördüncü grup üyesi bu görevinden çekilmiş sayılır. Üyeler toplantılara Oda Yönetim Kurulunca 15 gün önce yazılı olarak çağırılırlar. Bu çağrıya, Yönetim Kurulunca hazırlanan gündem teklifi de eklenir. Danışma Kurulu gündemine hakim olup toplantı başında Oda Yönetim Kurulunun düzenlediği gündemde ek veya çıkarma gibi her türlü değişikliği yapmağa yetkilidir. Her çalışma yılının ilk toplantısında o yıl için 4. ve 5. Grup üyeleri arasından bir Başkan, bir Başkan Vekili, iki raportör gizli oyla seçilir. Toplantılar Başkan veya Başkan Vekili, bunlar da bulunmazsa o oturum için geçici olarak seçilen bir Başkan tarafından yönetilir.

7 — KARARLARIN ALINMASI :

Toplantılar oy sahibi üyelerin yarısından bir fazlasının katılması ile açılır. Bu kadar üyenin toplantıya katılmaması halinde Yönetim Kurulunun teklifi ile Danışma Kuruluna katılan üyelerle görüşmeler yapılabilir, ancak karar alınamaz.

Danışma Kurulu kararları, iştirak edenlerin oy çokluğu ile alınır. Oda Yönetim Kurulunca ilgili konularda bilgilerini açıklamak için çağrılan üyeler ise düşüncelerini bildirir, ancak oy kullanamazlar.

8 — MALİ HÜKÜMLER :

Danışma Kurulu üyelerine katıldıkları toplantılar için (toplantı sonunda) huzur hakkı verilir. Huzur haklarının miktarı her yıl bütçede gösterilir.

Danışma Kuruluna çağrılan ve toplantının yapıldığı ilin dışından gelen üyelere Oda'ca, yürürlükte bulunan kurallara göre yolluk ödenir.

GEÇİCİ MADDE :

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesini takip eden ilk Genel Kurulda, eski üyelerin görevi sona ermiş sayılır ve 4. Gruptaki 15 üyenin tümü

herbirine en fazla, o göreve seçilecek asil üye sayısı kadar aday adı yazabilirler. Yeterli sayıdan fazla yazılan, okunamıyan, üzeri çizilmiş olan adlar oy almamış sayılır. Bu pusulada aynı ad birden fazla sayıda yazılmışsa bunlardan yalnız bir tanesi geçerlidir.

Adı, ilgili olduğu oy pusulasına yazılmayıp yanlış pusulaya yazılan adayların bu şekildeki oyları geçersizdir.

Aday olmayanlara verilen oylar sayılmaz.

Oy pusulaları mürekkepli veya sabit bir kalemle doldurulur, kurşun kalemle veya kolayca silinecek bir kalemle doldurulan oy pusulaları geçersizdir.

OYLARIN TOPLANMASI :

Madde 43 — Oy pusulaları Oy Ayırımı Kurulu tarafından toplanır.

Oylar toplanırken üyeler ya soyadlarına göre alfabetik sırayla veya sicil numaraları sırasına göre oy vermeye çağırılırlar, ya da karışık şekilde oy verirler. Hangi şeklin uygulanacağını Başkan önceden Genel Kurula duyurur. Oylarını kullanan üyelerin adları, gerekirse delege listeleri üzerine veya seçim listesine işaretlenir. Her üye oyunu, kendisi getirip kapalı oy sandığına atmak suretiyle kullanır. Verilen oy geri alınamaz.

Oy vermeyenleri veya oy vermekte gecikenleri uyarmak için Başkan en az iki defa çağrıda bulunur.

Oy vermenin sonu Başkan tarafından Genel Kurula duyurulduktan sonra kimse oy kullanamaz.

OYLARIN AYRILIP SAYILMASI :

Madde 44 — Oy verme işi bittikten sonra Oy Ayırımı Kurulu oyların sayımına başlar.

Adayların aldıkları oylar, her grup için ayrı ayrı ve en çok oy alandan en az oy alana doğru sıralanmak suretiyle bir tutanakla tesbit edilir ve tutanak Başkana sunulur.

SEÇİM SONUÇLARININ DUYURULMASI :

Madde 45 — En çok oy alan adaydan başlamak suretiyle her görev grubunun asil ve yedek üyeleri Başkan tarafından belirlenir ve Genel Kurula, aldıkları oylarla birlikte duyurulur.

Şartları haiz olmadan seçilenler seçilmemiş sayılırlar.

Asil ve yedek üyelerden daha az oy aldıkları için seçilemiyenlerin aldıkları oylar da yine Başkan tarafından Genel Kurula duyurulur.

Seçim sonuçları, Oda Merkezinde ve Şubelerde ilân edilir.

Stenolar, Divan Başkanlığı emrinde çalışırlar ve bütün görüşmeleri ve alınan kararları kaydedip daktilo ettikten sonra Divan Başkanlığına sunarlar.

Alınan kararların, yanlışlığa yol açmayacak şekilde ***numara sırasiyle*** açık olarak tutanaklara geçirilmesine dikkat edilir.

Genel Kurul kararları veya karar özetleri en kısa zamanda bütün üyelere duyurulmak üzere yeni Yönetim Kurulunca yayınlanır.

Gerekli hallerde konuşmalar ses bandına da alınır.

5. BÖLÜM

OYA SUNMA VE OY VERME

OY VERME ŞEKİLLERİ :

Madde 35 — Genel Kurulda görüşülen konular hakkında ve seçimlerde iki türlü oy verilir :

a) Açık oy : El kaldırmak, ayağa kalkmak veya ayrı ayrı «evet, hayır, çekimser» demek suretiyle verilir.

b) Gizli oy : Başkanlık Divanınca veya Oy Ayırımı Kurulunca dağıtılan mühürlü oy pusulalarında «evet, hayır veya çekimser» yazmak, seçimlerde de seçilmesi istenen adayların isimlerini yazmak suretiyle verilir.

OYA SUNMA :

Madde 36 — Oylamaya başlamadan önce, Başkan, oyların neyi ifade edeceğini açık olarak anlatır. Bu kararın oylanması gerekiyorsa o karar yazılı olarak tesbit edilip Genel Kurula okunduktan sonra oylamaya geçilir.

Başkan, oylamaya geçileceğini bildirdikten sonra sadece usul hakkında söz istenebilir. Ancak, adı daha önce kaydedilmiş bir üyeye söz verilmesi unutulmuşsa bu üye kendisine söz verilmediğini hatırlatarak konuşma hakkını kullanır; bunun için üyenin sırada olduğunun Başkanlıkça ifade edilmiş olması gerekir. Oylanacak teklif bir tane ise önce teklifin kabul edilmesi oya konur, sonra teklifin reddi oylanır.

Oylanacak teklif iki tane ise, önce, mevcut düzene, alışkanlıklara en aykırı olanı oya sunulur. Sonra öteki teklif oylanır.

Oylanacak teklif ikiden fazla herbiri ayrı ayrı oya sunulur. **Fakat** bu teklifler bazı yönleriyle birleştirilebiliyorsa önce teklifler iki ana gruba ayrılır, bu grupların en aykırı olanı oylandıktan sonra öteki grup

yöntemle, her yıl önceden belli edecekleri) birer öğretim üyesi veya yardımcıları,

İkinci Grup :

İnşaat Mühendisliği ile ilgili olan Bayındırlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar, İmar ve İskân, Köyişleri, Ulaştırma Bakanlıklarının üye Müsteşarları ile Karayolları, Devlet Demiryolları, Devlet Su İşleri, Yol Su Elektrik gibi kuruluşların Genel Müdürleri (bu katlarda bulunanlardan üyemiz olmayanlar yerine bir alt kademedeki Oda üyeleri),

Birinci ve ikinci gruptaki üyeler ayrı ayrı yedişerden fazla olduğu takdirde her grup için Yönetim Kurulunca ad çekilir ve gruplardaki üye sayısı yediye indirilir.

Üçüncü Grup :

T.M.M.O.B. Yönetim Kurulundaki Oda Temsilcisi (katılmıyacaksa yerine sıra ile ikinci veya üçüncü temsilci) Oda Yönetim Kurulu ve Genel Sekreteri, Şube Yönetim Kurulu Başkanları veya mazeretleri halinde Sekreter Üyeleri ve varsa Genel Sekreterleri.

Dördüncü Grup :

Danışma Kuruluna seçilebilme niteliğini haiz adaylardan Oda Genel Kurullarınca seçilecek 15 üye.

Beşinci Grup :

Görev başındaki Oda Yönetim Kurulundan bir ve iki önceki Yönetim Kurulu Başkanları ile en az bir dönem görev yapmış olan Oda ve Şube Genel Sekreterleri.

4 — ADAYLIK VE SEÇİM :

Danışma Kuruluna Disiplin Kurulunca kesinleşmiş cezası bulunmayan her üye aday olabilir.

Her yıl 15 üyelikten üçte biri Genel Kurulca yenilenir.

Yıl içinde boşalan üyelikler için, boşalan üyenin süresini tamamlamak üzere, ilk Genel Kurulda seçim yapılır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir.

5 — OY HAKKI :

Danışma Kurulunun 4. ve 5. grup üyeleri oy hakkına sahiptir.

T.M.M.O.B, İnşaat Mühendisleri Odası Genel Kurul Toplantı Yönetmeliği

1. BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

KAPSAM :

Madde 1 — Bu yönetmelik, İnşaat Mühendisleri Odasının ve Şubelerinin olağan ve olağanüstü Genel Kurul toplantılarında uyulacak usulleri gösterir.

TOPLANTI, BIRLEŞIM, OTURUM :

Madde 2 — Toplantı, belli bir gündemdeki maddelerin tamamını görüşmek üzere, olağan veya olağanüstü toplanan Genel Kurulların herbirinin başlangıçtan sona kadarki çalışmasıdır.

Birleşim, toplantı boyunca bir günlük çalışmadır.

Oturum, her birleşimin dinlenme veya başka nedenlerle aralanan kısımlarından herbiridir.

TOPLANTILARIN DÜZENLENMESİ VE DUYURULMASI :

Madde 3 — İnşaat Mühendisleri Odasının ve Şubelerinin olağan ve olağanüstü toplantıları, Oda Yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre düzenlenir ve ilgililere vaktinde duyurulur.

2. BÖLÜM

KURULUŞLAR VE GÖREVLERİ

BAŞKANLIK DIVANININ KURULUŞU :

Madde 4 — Başkanlık Divanı, bir Başkan, iki başkan yardımcısı ile dört kâtip üyeden kurulur.

lunursa, Başkan bunların daha uygun hale getirilmesini önerge sahiplerinden istemeye yetkilidir.

Bütçe gelirlerini azaltan veya giderlerini artıran teklifler, karşılık gösterilmek ve Bütçe Komisyonu görüşü alınmak şartiyle görüşebilir ve bu nitelikteki önergeler mevcut üyelerin en az 2/3 çoğunluğu ile kabul edilebilir.

YETERLIK ÖNERGESİ :

Madde 32 — Görüşülen konunun lehinde, aleyhinde ve üzerinde en az ikişer üye konuşmadan ve ilgili kurul veya komisyon adına gerekli açıklama ve cevaplandırmalar yapılıp son olarak sıradaki Genel Kurul üyesi konuşmadan yeterlik önergesi oya konamaz; bu sayılan konuşmalardan bir veya birkaçını yapacak konuşmacı çıkmazsa, o şart yerine gelmiş sayılır.

Yeterlik önergesi aleyhinde söz isteyenler bulunursa içlerinden yalnız birine söz verilir ve önergenin kabul veya reddi için açık oylamaya başvurulur.

Yeterlik önergesinin kabulü halinde o konu ile ilgili görüşmeler sona ermiş olur ve söz almış alanlar dahi artık konuşamaz.

Önerge kabul edilmezse görüşmelere devam edilir.

YENİDEN GÖRÜŞME İSTEKLERİ :

Madde 33 — Karara bağlanmış olan bir konuda yeniden görüşme yapılması bir önerge ile istenebilir. Önerge sahibine konuyu ve gerekçesini açıklaması için söz verilir. Önerge birkaç kişinin imzasını taşıyorsa bunlardan yalnız birine söz verilir. Yapılan konuşmadan sonra, başkan, yeniden görüşme teklifini açık oya sunar. Teklif, oturumda bulunan üyelerin 2/3'ü tarafından desteklenirse, o konuda daha önce alınmış olan karar düşer ve konu yeniden görüşülerek karara bağlanır. O anda oturumda Genel Kurulun ilk açılışındaki üye sayısının 2/3 ünden daha az üye bulunuyorsa başkan, yeniden görüşme teklifini oya sunmaz ve oylamayı gerekli şart yerine gelinceye kadar erteler.

TUTANAKLAR :

Madde 34 — Genel Kurul görüşmeleri tutanaklarla tesbit olunur. Tutanakların ne şekilde tutulacağı Yönetim Kurulu kararıyla önceden tesbit edilir; bu tesbit şekli Genel Kurul katariyle değiştirilebilir.

Stenoların görevlendirilmesi halinde bunların ücretleri, Oda Genel Kurulları için Oda Merkezince, Şube Genel Kurulları için Şubelerce ödenir.

SEÇİMLERLE İLGİLİ MADDELERİN DUYURULMASI :

Madde 46 — Seçimler başlamadan önce, Başkan, bu Yönetmeliğin seçimlerle ilgili maddelerini Genel Kurula okur, gerekirse açıklamalarda bulunur.

7. BÖLÜM

DISIPLIN CEZALARI

DISIPLIN CEZALARININ ÇEŞİTLERİ :

Madde 47 — Genel Kurul üyeleri hakkında uygulanacak disiplin cezaları şunlardır :

a) Dikkat çekme,

b) Kınama,

c) Geçici olarak toplantıdan çıkarma.

DİKKAT ÇEKME :

Madde 48 — Dikkati çekme cezasını gerektiren hareketler şunlardır:

a) Söz kesmek,

b) Fikirler dışında kişilerle uğraşmak,

c) Genel Kurulun çalışma düzenini bozacak eylemlerde bulunmak.

Dikkat çekme cezasını Başkan verir ve yerine getirir. Bir üye dikkati çekme cezasına uğradıktan sonra uysallık gösterip kendisini savunmak isterse oturumun sonunda ona söz verir.

Başkan, üyenin açıklamasını yeterli görürse cezasını kaldırır, yeterli görmezse kaldırmaz.

Bir üye aynı birleşimde iki defa dikkati çekme cezasına uğrarsa durum tutanağa geçirilir.

Bir birleşimde iki defa dikkati çekme cezasına uğrayan bir üyenin o birleşim sonuna kadar söz söylemekten alıkonulması, Başkanın teklifi üzerine Genel Kurulca görüşülmesiz açık oyla karara bağlanır.

KINAMA :

Madde 49 — Kınama cezasını gerektiren haller şunlardır:

a) Aynı oturumda iki defa dikkati çekme cezası aldığı halde bunu gerektiren hareketlerden vazgeçmemek,

b) Arkadaşlarından bir veya bir kaçına hakaret etmek veya onları tehdit etmek,

Yönetim Kurulu başkanının veya Yönetim Kurulu üyelerinden birinin Genel Kurul toplantısını açışından sonra, önce bir başkan, sonra sırası ile başkan yardımcıları ve kâtipler, bu işler için aday gösterilenler ve bu adaylıkları kabul edenler arasından ve her biri ayrı ayrı oylanmak suretiyle Genel Kurulca seçilir. Başkanlık Divanı seçimi açık oyla yapılır; gerekirse Genel Kurul kararıyla gizli oyla da yapılabilir. Oylama işini Yönetim Kurulu yürütür.

BAŞKANIN GÖREVLERI :

Madde 5 — Başkanın görevleri şunlardır:

a) Başkanlık Divanını temsil etmek,

b) Başkanlık Divanına ve Genel Kurula başkanlık etmek,

c) Birleşimleri ve oturumları açmak, görüşmeleri tarafsız olarak yönetmek, açık veya gizli oylama yaptırmak, oy sonuçlarını Genel Kurula bildirmek, birleşimleri oturumları kapatmak, toplantının sona erdiğini bildirmek,

d) Toplantı boyunca, ilgili kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerini uygulamak, toplantının düzen içinde yapılmasını sağlamak,

e) Başkanlık Divanının kararlarının uygulanmasını sağlamak,

f) Divan kâtiplerinin çalışmalarını denetlemek,

g) Tutanakların ve gerekiyorsa tutanak özetlerinin düzenlenmesini sağlamak ve bunları Yönetim Kuruluna teslim etmek,

h) Yeni Yönetim Kuruluna veya sonraki Genel Kurula iletilmesi gereken dilekleri, toplantı sırasında verilen yazılı önergeleri, Genel Kurula dışarıdan gelen evrakı bir dosya halinde Yönetim Kuruluna vermek,

i) Genel Kurulda alınan kararların sıra ile yazıldığı bir defter tutulmasını sağlamak, toplantı sonunda Başkanlık Divanı üyelerince imzalanan bu defteri Yönetim Kuruluna vermek,

j) Başkanlık divanının kuruluşundan sonra yapılacak bütün seçimleri yönetmek, seçim sonuçlarını Genel Kurula duyurmak,

k) Oy Ayırımı Kurulunun çalışmalarını denetlemek,

l) Komisyonların uygun koşullarda çalışmalarını sağlayıcı tedbirler almak ve bu çalışmaları *zamanında Genel Kurula iletmek.*

BAŞKAN YARDIMCILARININ GÖREVLERI :

Madde 6 — Başkan Yardımcılarının görevleri şunlardır:

a) Başkanın görevlendirmesi halinde oturumları yönetmek,

b) Başkanın herhangi bir nedenle bulunmaması halinde onun yetkilerini kullanmak,

T.M.M.O.B.
İnşaat Mühendisleri Odası
Danışma Kurulu Yönetmeliği

1 — YÖNETMELİĞİN AMACI :

Danışma Kurulu, Oda Yönetmenliğinin 6. maddesine dayanılarak hazırlanan bu yönetmeliğe göre kurulur ve çalışır.

2 — DANIŞMA KURULUNUN GÖREVLERI :

Danışma Kurulu Odanın Yıllık Çalışma Programlarını ana çizgileri ile incelemek, Oda Politikasına ilişkin ana sorunlarda, Yönetmelik Tasarısında ve değişikliklerinde, Genel Kurula sunulacak yıllık çalışma raporları ve benzeri konularda Yönetim Kurullarına ışık tutmak, tavsiyelerde bulunmak ve başka yönetmeliklerle ya da Genel Kurulca kendisine verilecek işleri görmek üzere kurulmuştur. Genel Kurullar Yönetmelik ve değişiklikleri tasarılarının sonuca bağlanması yetkilerini Danışma Kurullarına verebilirler. Bu takdirde Genel Kurullarda konunun tümü üzerinde ve yalnız değişiklik teklifi yapılan maddelerde görüşme yapılabilir ve değişiklik yapılan maddelerle, tümü oylanmakla yetinilir.

3 — DANIŞMA KURULUNUN KURULUŞU :

Danışma Kurulu aşağıda yazılı gruplar ve kişilerden kurulur.

Birinci Grup :

Teknik Üniversitelerle, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri ve Resmi Mühendislik Okullarının İnşaat Mühendisliği Öğrenimi yapan fakülte ve bölümlerinden (bu Kurumlarca uygun görülecek bir

c) Oturumu bırakıp çıkmak için bir anlaşma yapmaya açıkca ve gürültülü bir şekilde önayak olmak,

Kınama cezası, Başkanın teklifi üzerine, Genel Kurulca görüşmesiz açık oyla karara bağlanır.

Aleyhinde böyle bir ceza teklif edilen üye, açıklama yapmak isterse sadece kendisine söz verilir.

Kınama cezası tutanağa geçirilir.

GEÇİCI OLARAK TOPLANTIDAN ÇIKARMA :

Madde 50 — Geçici olarak toplantıdan çıkarma cezasını gerektiren haller şunlardır:

a) İki defa kınama cezası aldığı halde bunu gerektiren hallerden vazgeçmemek,

b) Genel Kurula veya Başkana hakaret etmek,

c) Toplantı salonunda, doğrudan doğruya (re'sen) takibi gereken bir suç işlemek.

Geçici olarak toplantıdan çıkarma cezası, Başkanın teklifi üzerine Genel Kurulca görüşmesiz açık oyla karara bağlanır.

Aleyhinde böyle bir ceza teklif edilen üye, açıklama yapmak isterse sadece kendisine söz verilir.

Bu cezaya uğrayan üye, toplantı salonundan hemen çıkar ve o günkü birleşime bir daha giremez. Cezası karara bağlanan üye salondan çıkmak istemezse, Başkan, oturuma yeteri kadar ara verir; gerekli hallerde kanun yoluyla başka tedbirlere başvurulabilir.

Cezaya uğrayan üye, söz alarak kürsüden af dilerse, toplantı salonunda kalmasına izin verilir, fakat cezası affedilmediği gibi, o birleşimde görüşmelere, oylamalara ve seçimlere katılamaz.

8. BÖLÜM

ÇEŞİTLI HÜKÜMLER

TOPLANTI SALONUNA VE KOMISYON ODALARINA GIREBILECEKLER :

Madde 51 — Toplantı salonuna, Odaya kayıtlı üyeler, onur konukları, dâvetliler, toplantıyı izlemekle görevli Hükümet görevlileri, stenolar, ses alma makinesi teknisyenleri, basın mensupları, foto muhabirleri ve görevli personel girebilir.

Komisyon Odalarına, komisyon üyeleri, dâvetli uzmanlar ve gizlilik

TASARI VE TEKLIFLERIN GÖRÜŞÜLMESI :

Madde 30 — İlgili Komisyonlarda incelendikten sonra veya doğrudan doğruya Genel Kurula gelen tasarı ve teklifler Genel Kurulda görüşülerek karara bağlanır.

Bir tasarı veya teklifin görüşülmesine sıra gelince, Başkan, tasarı, teklif veya varsa gerekçelerinin tümünün okunması gerekip gerekmediğini Genel Kurulun açık oyuna ayrı, ayrı sunar. Genel Kurulun gerekli gördükleri aynen okunur.

Başkan, tasarı veya teklifin tümü üzerinde görüşmek isteyenlere söz verir.

Tasarı veya teklifin tümü üzerindeki görüşmeler bittikten sonra, maddelere geçilmesi oya konur; kabul edilirse görüşmeye devam edilir; kabul edilmezse tasarı veya teklif reddolunmuş sayılır.

Maddelerin görüşülmesinde her madde ayrı, ayrı oya konur. Çeşitli fıkraları olan bir maddenin görüşülmesinde, Genel Kurul, fıkraların ayrı, ayrı oya konulmasına karar verebilir.

Tasarı veya teklifin, kesin olarak oylanmasından önce anlatım veya tertip yönünden hatalı olduğu bir üye veya Komisyon tarafından ileri sürülür ve bu görüş Genel Kurulca yerinde görülürse metin mümkünse hemen düzeltilir değilse ilgili Komisyona verilir.

Yapılan düzeltmelerin oya sunulması gerekir.

Her üye, bir tasarı veya teklifin görüşülmesi sırasında Yönetim Kuruluna veya Komisyon sözcüsüne sorular yöneltebilir. Yeterlik önergesi verilmeden önce yöneltilmiş olan sorular cevaplandırılmadan, bu önerge oya sunulamaz.

ÖNERGELER :

Madde 31 — Üyeler, gündem içinde kalmak şartiyle bazı konuların görüşülmesini istemek veya görüşülmekte olan konularla ilgili tekliflerde bulunmak üzere tek, tek veya gruplar halinde yazılı önergeler verebilirler. Bunlar sırası geldikçe Başkan tarafından Genel Kurula bildirilir. Bir önerge okunduktan sonra, gerikirse, açıklama yapmak üzere önerge sahibine veya sahiplerinden birine söz verilir. Sonra görüşme açılıp açılmaması açık oya sunulur; açılması kabul edilirse görüşmelere geçilir. Görüşme açılmasına lüzum görülmezse teklifin kabul edilip edilmemesi oylanır.

Genel Kurulca dilek niteliğinde kabul edilen önergeler yeni seçilecek Yönetim Kuruluna iletilmek üzere dosyaya konur.

Verilen önergelerde karışık ifadeler veya anlaşılmayan hususlar bu-

üyenin siciline işlenmekle iktifa edilir. Bunlar kararda tasrih edilmedikçe, ayrıca yayınlanamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DIĞER BÖLÜMLER :

BILIRKIŞI :

Madde 23 — Çözümü özel bilgiyi gerektiren hallerde üç kişiden müteşekkil bir ehlivukuf kurulu seçerek mevzuu bu kurula tatbik ettirip mütalâalarını almaya karar verebilir. Taraflar ehlivukuflar üzerinde anlaşamazlarsa bu heyeti Divan re'sen seçer.

KEŞİF VE TETKİKAT :

Madde 24 — Haysiyet Divanı gerek re'sen ve gerek iki taraftan birinin talebi üzerine vazifelendireceği kimseler tarafından konunun mahallen incelenmesine karar verebilir.

DIVAN VE DURUŞMA GIDERLERİ :

Madde 25 — Oda Haysiyet Divanının kendisine havale edilen işleri tatkik için lüzum gösterdiği her türlü masraflar Oda tarafından ödenir.

YÜRÜRLÜK :

Madde 26 — İşbu Yönetmelik XI. Genel Kurulun tasdikinden geçmiş olup 1 Mart 1965 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

c) Açık oylamalarda kendi oylarını Başkana bildirmek,

d) Başkana, görevleriyle ilgili her hususta yardımcı olmak,

Başkan Yardımcıları, başkan tarafından görevlendirilir. Başkanın oturumlarda bulunmaması veya ansızın rahatsızlanması gibi hallerde bir görevlendirme gereği duymadan bu görevi daha çok oy almış olan başkan yardımcısı yerine getirir.

Başkanın herhangi bir nedenle görevinden ayrılması halinde, Genel Kurulca yeni bir Başkan seçilir. Yeni Başkan seçimine Başkan Yardımcıları da aday olarak katılabilir.

DIVAN KÂTIPLERININ GÖREVLERI :

Madde 7 — Divan Kâtiplerinin görevleri şunlardır :

a) Söz alan üyelerin adlarını, söz alış sırasına göre yazmak, Başkana vermek,

b) Önergeleri ve Komisyon raporlarını teslim almak, Başkana vermek,

c) Başkanın görevlendirmesi halinde önergeleri ve Genel Kurula okunacak evrakı okumak,

d) Açık ve gizli oylamalarda oyları Başkanla birlikte saymak, gerekiyorsa bunları sıralamak ve açık oylamalarda kendi oylarını Başkana bildirmek,

e) Gerekli hallerde ve başkanın görevlendirmesiyle, Oturumda bulunanların Oda üyesi olup olmadıklarını incelemek, Başkana bildirmek,

f) Alınan kararları yazmak ve karar defterini tutmak, Başkana vermek,

g) Ses alma makinası kullanılıyorsa, konuşmaların eksiksiz olarak banda alınmasını sağlayacak tedbirleri almak ve teknisyenlerin çalışmasını gözetmek,

h) Başkanlık Divanı görevlerinin yerine getirilmesinde Başkanın vereceği öteki işleri yapmak,

KOMISYONLARIN KURULUŞU :

Madde 8 — Toplantı süresince, çeşitli konular üzerinde Genel Kurulun isteyeceği çalışmaları yapmak ve varılan sonuçları Genel Kurula sunmak üzere geçici komisyonlar kurulur. Komisyonların adetleri, üye sayıları ve çalışma konuları Yönetim Kurulunca hazırlanan gündemde belirtilir; üyelerin teklifleri ve Genel Kurulun kabulü ile bunlarda gerekli değişiklikler yapılabilir.

Komisyon üyeleri, Başkanlık Divanı seçilip göreve başladıktan son-

Çalışma raporları üzerinde görüşme yapılırken ilgili kurulların sözcüleri yanlış anlaşmayı gidermek için söz isteyebilirler; böyle durumlarda, Başkan her defasında sözcüye gerekli açıklamayı yapmak üzere söz verir. Kurullar birden fazla sözcü kullanabilirler.

Görüşmeler tamamlandıktan sonra, Yönetim Kurulunun mali yönden ibrası oya konur. İbra edilen Yönetim Kurulunun görevi sona erer. Bununla birlikte Yönetim Kurulu üyeleri Genel Kurul çalışmalarını kolaylaştıracak şekilde yardıma devam ederler ve Yönetim Kurulunu ilgilendiren görüşmeler sırasında açıklamalarda bulunmak veya cevaplandırılması gerekli noktaları cevaplandırmak için öncelikle konuşma haklarını korurlar.

Yönetim Kurulunun ibra edilmesi halinde bu konuda görüşme açılır ve yapılacak işlemin belirtilmesi için Genel Kurulun açık veya gizli oyuna başvurulur.

KOMISYON RAPORLARI ÜZERINDE GÖRÜŞME :

Madde 29 — Görüşülme sırası gelen Komisyon raporunu Genel Kurulda Komisyon Başkanı, sözcüsü veya yetkili kılınan bir üyesi okur, açıklar ve gerektiğinde savunur. Komisyonlarda gerekirse birden fazla sözcü kullanılabilir.

Raporun imzalanması sırasında aykırı görüşlerini açıkça rapora yazdırmayan Komisyon üyeleri, Genel Kurulda rapor aleyhinde konuşamaz ve sözcüye soru soramaz.

Raporun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında değişiklik teklifleri gelirse, bu teklifleri kendi aralarında görüşen üyeler, Komisyon görüşünü tesbit ederler ve fikirlerini Genel Kurulda savunurlar. O sırada Komisyon üyelerinin salt çoğunluğu bulunmuyorsa gelmeyen üyeler rapor hakkındaki görüşleri kabul veya red hususunda orada bulunan Komisyon üyelerine yetki vermiş sayılırlar. Sözcüden başka Komisyon üyelerinden kimse yoksa bu yetkiyi sözcü kullanır.

Komisyon raporları Genel Kurulda görüşüldükten sonra karara bağlanır. Gerekirse, Genel Kurul; konunun daha geniş şekilde incelenmesi veya değişiklik tekliflerine göre yeniden hazırlanması için raporu Komisyona geri verir veya Komisyon, raporunu geri ister. Geri verilme Genel Kurulun olumlu kararıyla mümkündür.

Genel Kurul, Komisyonun ikinci raporunu da, kanunun incelenmesi ve işlenmesi yönünden yetersiz görürse yeni bir Komisyon kurarak aynı görevi bu Komisyona verebilir.

Bu gibi durumlarda birinci Komisyonun kararları ikinci Komisyonu bağlamaz.

kararı alınmamışsa Genel Kurul üyeleri girebilirler. Üye olmayanlar gerekirse fikirlerini belirtebilirler, fakat oy kullanamazlar.

YÖNETMELIĞIN YÜRÜTÜLMESI :

Madde 52 — Bu Yönetmeliği İnşaat Mühendisleri Odası yürütür.

Genel Kurulda, Başkanlık Divanı seçildikten sonra toplantının bitişine kadar yürütme görevini Oda adına Genel Kurul başkanı yerine getirir.

YÖNETMELIKTE DEĞIŞIKLIK YAPILMASI :

Madde 53 — Bu yönetmelikte değişiklik yapılması, Yönetmeliğe madde eklenmesi veya yönetmelikten madde çıkarılması, İnşaat Mühendisleri Odasının olağan veya olağanüstü Genel Kurul toplantılarının en az yüz üyeli oturumlarında hazır bulunanların salt çoğunluğu ile karara bağlanır.

Değişiklik teklifleri önce Danışma Kurulundan geçirilir. Bu teklifler Danışma Kurulu görüşüyle birlikte Genel Kurula götürülür.

YÖNETMELIĞIN ÖTEKI KURULLARA UYGULANMASI :

Madde 54 — Bu yönetmeliğin temel hükümleri ve Genel Kurullara özgü olmayan ve başka yönetmeliklerle çelişmeyen maddeleri Odanın öteki kurullarının toplantılarında da uygulanır.

YÖNETMELIĞIN YÜRÜRLÜĞÜ :

Madde 55 — Bu Yönetmelik, İnşaat Mühendisleri Odası XV. Genel Kurulunda görüşülüp kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir.

ra Genel Kurulca açık oyla seçilir, gerekirse Genel Kurul kararıyla, gizli oylama yapılabilir.

Yönetmelik tasarıları, Yönetmelik değişiklik tasarıları, raporlar v.s. konular için seçilecek Komisyonlarda bu konuları daha önce Oda çalışmaları sırasında incelemiş olan Komisyonun yönetim kurulunca gösterilecek bir üyesi, sadece o konuda oy hakkına sahip olarak normal üye sayılır.

Komisyon üyeleri kendi aralarından bir Başkan, bir Raportör ve bir sözcü seçerler. Üye sayısı az olan Komisyonlarda bu görevler bir veya iki şahısta toplanabilir. Başkanın bulunmadığı hallerde Başkan Yardımcısı veya sözcü Başkana vekâlet eder.

Herhangi bir nedenle üye sayısı 2/3 ten aza düşen komisyonlar için, Genel Kurulca yeteri kadar üye yeniden seçilir.

Komisyonlar kendilerine ayrılan yerlerde çalışırlar.

Komisyon üyelerine her yıl Yönetim Kurulunca tesbit edilecek huzur hakkı ödenebilir.

KOMİSYONLARIN GÖREVLERİ :

Madde 9 — Komisyonlar, görevlendirildikleri konulardaki tasarı, rapor, teklif ve dökümanları inceleyerek görüşlerini belirten bir rapor hazırlarlar.

Komisyonlar, üye tam sayısının en az 2/3'ü ile toplanırlar ve toplantıda bulunanların salt çoğunluğu ile karar alırlar. Oyların eşit olması halinde Komisyon Başkanının bulunduğu taraf kazanmış sayılır.

Hazırlanan rapor, Komisyon Başkanınca yazdırılır ve karara katılan üyelerin tamamınca imzalanır. İmzada bulunmayanlar için «imzada bulunmadı» kaydı konur. Farklı görüşte olan üyeler, görüşlerini açık olarak rapora yazdırdıktan sonra raporu imzalarlar.

Rapor Divan Başkanlığına sunulur.

Raporun Genel Kurul üyelerine dağıtılması gerekiyorsa çoğaltma işi Başkanlık Divanınca sağlanır.

OY AYIRIMI KURULU :

Madde 10 — Gizli oyla yapılacak seçimlerde Başkanlık Divanına yardımcı olmak, oyları toplamak, saymak ve seçim tutanaklarını hazırlamak üzere en az üç üyeli bir Oy Ayırımı Kurulu, Genel Kurulca açık oyla seçilir.

Oy Ayırımı Kuruluna seçilenler, gizli oyla yapılacak seçimlerde aday

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CEZALAR VE İNFAZLAR :

CEZAYI MÜSTELZİM FİİLLER :

Madde 20 — Odaya kayıtlı meslek mensuplarından 6235 ve 7303 sayılı kanunlara aykırı hareketleri görülenlerle, meslekle alâkalı işlerde gerek kasden ve gerekse ihmal göstermek suretiyle zarara sebebiyet veren veya aktetdiği mukavelelere riayet etmiyen veyahut meslek şeref ve haysiyetini muhil durumları tesbit olunanlara Oda Haysiyet Divanınca aşağıda yazılı inzibati cezalar verilir.

a) Yazılı ihtar,

b) 25 liradan 100 liraya kadar para cezası,

c) 101 liradan 1000 liraya kadar para cezası,

ç) 15 günden 6 aya kadar serbest san'at icrasından men,

d) Odadan ihraç,

Bu cezaların verilmesinde sıra gözetmek mecburiyeti yoktur. Ancak sebep teşkil eden hadisenin mahiyet ve neticelerine göre bu cezalardan biri tatbik olunur.

MESLEKTEN MEN CEZASI :

Madde 21 — Serbest olsun, memur veya asker bulunsun, muvakkaten san'at icrasından men edilen azalar hiç bir suretle serbest sahada meslekî faaliyette bulunamaz. Bunlar hakkında verilen kararlar alâkalılarca bilinmek üzere Bayındırlık Bakanlığınca münasip görülecek yollarla ilân olunur ve tatbiki cihetine sağlanır. San'at icrasından men'i müddetince memur ve asker âzaların memuriyetleri ile alâkalı vazifelerine halel gelmez.

Muvakkaten san'at icrasından men olunanlar bu süre kongrelere iştirak edemez, oy kullanamaz ve sanatlarını icrada ısrar ettikleri takdirde cezaları bir misli arttırılır.

İşbu sonuçlar şahsın siciline işlenir ve mensup olduğu müesseseye bildirilir.

İNFAZ VE TAKİP :

Madde 22 — Kesinleşen cezaların infaz ve takibi Oda Yönetim Kurulunca yapılır. Meslekten muvakkaten men veya Odadan ihraç cezalarından gayrilerinde ilgili taraflara tebliğ edilmek ve cezalandırılan

T.M.M.O.B.
İnşaat Mühendisleri Odası
Haysiyet Divanı Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

DIVANIN KURULUŞU, YETKİ VE GÖREVLERİ, ÇALIŞMA KAPSAMI :

Madde 1 — 6235 sayılı kanunun 25 nci maddesi gereğince kurulmuş ve bu kanun ile Oda Talimatnamesinin ilgili maddelerine göre görevlendirilmiş bulunan «İnşaat Mühendisleri Odası Haysiyet Divanı» işbu yönetmelik hükümlerine göre çalışır ve kendisine intikal eden konuları karara bağlar.

KURULUŞU :

Madde 2 — Oda Haysiyet Divanı, Oda Genel Kurulunca iki yıl müddetle seçilen 5 asıl ve 5 yedek üyeden mürekkeptir. Oda Haysiyet Divanına üye seçilebilmek için meslekte en az 10 yıl geçirmiş olmak ve Yüksek Haysiyet Divanınca tasdik edilmiş bir cezaya çarptırılmamış bulunmak şarttır.

Haysiyet Divanı üyeleri arasından herhangi bir sebeple ayrılan bulunursa eksilmeler yerine ilk Genel Kurul toplantısında yeniler seçilir. Bu suretle seçilen yeni üyeler Divanın normal seçim süresi sonuna kadar vazife görürler.

YETKİ VE GÖREVLERİ :

Madde 3 — Oda Haysiyet Divanının vazife ve selâhiyetleri şunlardır:

a) Oda Yönetim Kurulunca, gerek bir müracaat üzerine gerek re'-

GENEL KURULDA GÜRÜLTÜ ÇIKMASI :

Madde 25 — Genel Kurul görüşmeleri gürültüye yol açar ve Başkan bunu yatıştıramazsa ayağa kalkar, gürültü kesilmezse oturuma ara vereceğini söyler. Düzen yine sağlanamazsa yarım saat ara verir. Bu ara sonunda oturumu açar. Gürültü yeniden başlarsa oturuma 1 saat daha ara verir. Tekrar oturumu açtığında gürültü devam ederse oturuma son verir.

KENDİSİNE SATAŞILAN ÜYE :

Madde 26 — Kendisine sataşılan veya ileri sürdüğü görüşün aksine kendisine bir fikir yüklenen üye, her zaman söz istemek hakkına sahiptir. Bu gibi durumlarda o üye, niçin söz söylemek zorunluğu duyduğunu Başkana bildirir.

Söz verip vermemek Başkanın takdirine bağlıdır.

Başkanın söz vermemesi halinde üye direnirse, Genel Kurul, görüşmesiz açık oyla bu konuda bir karar verir.

BAŞKANIN, GÖREVİNİ YAPAMAMASI :

Madde 27 — Başkanın görevini yaparken ilgili mevzuatı uygulamakta güçsüzlüğe düştüğü, veya tarafsız olma niteliğini kaybettiği gerekçesi ile görevinden ayrılması isteğinde bulunan en az yirmi imzalı bir yazılı önerge verilirse Başkan önerge üzerinde bir lehte bir aleyhte söz verdikten sonra önergenin oylanıp oylanmayacağını oya sunar; önergenin oylanması kabul edilirse Başkan oturuma yarım saat ara verdikten sonra önergeyi oylar. Önerge mevcudun çoğunluğuyla kabul edilirse, Başkan görevinden ayrılır. Yerine yeni bir Başkan seçilir.

Yeni seçimi, aday olmadığı takdirde en çok oy alan Başkan yardımcısı, bunun aday olması halinde öteki Başkan yardımcısı, her ikisinin de aday olmaları halinde toplantıda bulunan en yaşlı üye, Divanın öteki üyelerinin yardımı ile yapar.

YILLIK ÇALIŞMA RAPORLARI ÜZERİNDE GÖRÜŞME :

Madde 28 — Yıllık çalışma raporları üzerinde görüşme yapılabilmesi için önce, raporun ve eklerinin tamamının okunması, özet halinde açıklanması veya okunmaması hususları Genel Kurulun açık oyu ile karara bağlanır.

Üyelerin rapor üzerindeki konuşmaları bittikten sonra veya konuşmaların yeterliği teklif edildiğinde, ilgili kurulların sözcüleri gerekli cevaplandırma ve açıklamaları yaparlar. İlgili kurulların açıklamalarından sonra sıradaki bir üyeye söz verilir ve önerge oylanır. Önergenin kabulü halinde görüşmeler biter.

zim ve karara varan Haysiyet Divanı üyelerince imza olunur.

a) Tarafların isim ve adreslerini,

b) Tarafların iddialarının özetini,

c) İncelenen konuların özetini,

d) Mucip sebepler ile hükmün dayandığı kanun veya talimatname maddelerini,

e) Hükmün ne olduğunu (Yüksek Haysiyet Divanına itiraz yolunun açık bulunduğu kaydiyle),

f) Kararın veya mahiyetinin yayınlanıp yayınlanmıyacağını,

YENİDEN TAHKİKAT AÇILMASI :

Madde 16 Haysiyet Divanının takipsizlik kararı verilen veya düşen bir konuya giren fiillerden dolayı Haysiyet Divanınca yeniden işlem yapılabilmesi yeni delillerin bulunmasına ve karar tarihinden itibaren bir sene geçmemiş olmasına bağlıdır.

ZAMAN AŞIMI :

Madde 17 — İnzibatı cezayı istilzam edecek fiillerin vukuu olan tarihten itibaren üç sene geçmiş ve bu konu Haysiyet Divanına intikal etmemiş ise, şikâyet Haysiyet Divanına intikal etmemiş ise şikâyet Haysiyet Divanınca kaale alınmaz.

İTİRAZ YOLU :

Madde 18 — Haysiyet Divanı tarafından verilen yazılı ihtar ve (100) liraya kadar para cezaları kat'idir. (Hiç bir mercie itiraz olunmaz) ancak 20 inci maddenin c, ç, d, bentlerinde yazılı cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ve Oda Yönetim Kurulu yolu ile Yüksek Haysiyet Divanına şikayet olunabileceği gibi, bu cezaların tatbik edilebilmesi için Yüksek Haysiyet Divanınca tasdik edilmiş olması lâzımdır.

KARARIN BOZULMASI :

Madde 19 — Haysiyet Divanı, Yüksek Haysiyet Divanı tarafından bozulan kararları yeniden inceler ve karara bağlar. Divanın ısrar ettiği kararların Yüksek Haysiyet Divanınca tekrar bozulması halinde bu bozma kararına uyulur.

olamazlar, aday olanlar bulunursa bunlar Oy Ayırımı Kurulundan çekilirler, yerlerine yenileri seçilir.

OY AYIRIMI KURULUNUN GÖREVLERİ :

Madde 11 — Oy Ayırımı Kurulunun görevleri şunlardır :

a) Seçim için gerekli hazırlıkları yapmak ve tedbirleri almak,

b) Oda veya Şube mühürünü taşıyan Oy pusulalarını Genel Kurul üeylerine dağıtmak,

c) Genel Kurul üyelerinin oy pusulalarını doldurmasından sonra Başkanlık Divanının belirteceği zamanda ve usulüne göre oyları toplamak, gerekli hallerde oy yerlerinin isimlerini listelere işaretlemek,

d) Toplanan oy pusulalarını açıp adayların aldıkları oyları kaydetmek ve bunları sıralamak, sonucu bir tutanakla belirtmek,

e) Oylama sonuçlarını gösteren seçim tutanağını, *eşit oy halinde değerlendirme yapmaksızın*, Başkanlık Divanına vermek,

f) Oy pusulalarını Başkanlık Divanına teslim etmek,

GENEL KURUL TEMSİLCİLERİ :

Madde 12 — Gerekli hallerde, Genel Kurul adına nezaket ziyaretlerinde bulunmak, anıtlara çelenk koymak ve törenlere katılmak üzere Genel Kurul Temsilcileri seçilir.

Genel Kurul Temsilcileri, Genel Kurulca veya Genel Kurulun yetki vermesiyle Yönetim Kurulunca seçilir.

GENEL KURUL TEMSİLCİLERİNİN GÖREVLERİ

Madde 13 — Genel Kurul Temsilcileri, sadece, Genel Kurulca verilen temsil görevlerini yerine getirirler; bunun dışında başka bir temsil görevleri yoktur. Belirli hizmetlerin sonunda Temsilcilerin görevi de sona erer.

Temsilcilerin taşıt, çelenk ve benzerleri için yaptığı harcamalar Oda veya şube bütçesinden karşılanır.

3. BÖLÜM

GÜNDEM VE TOPLANTININ AÇILIŞI

GÜNDEMİN HAZIRLANMASI VE GÜNDEM DEĞİŞİKLİKLERİ :

Madde 14 — Genel Kurul toplantılarının gündemi, Yönetim Kurulunca hazırlanır ve Oda Yönetmeliği hükümlerine göre ilgililere duyurulur.

Bir üyenin usul hakkındaki teklifleri Başkan karara bağlar. Başkanın karar verememesi halinde Genel Kurulun açık oyuna başvurulur.

YAZILI VE SÖZLÜ KONUŞMALARDA SÜRE :

Madde 22 — Üyeler, yirmi dakikadan fazla, yazılı bir metni okumak suretiyle konuşma yapamazlar.

Yazılı olmayan konuşmaların süresi, Başkanın veya üyelerin teklifi üzerine, görüşme konusunun önemine ve söz isteyenlerin sayısına göre genel kurulca kararlaştırılabilir. Konuşma süresinin sınırlanması isteği ortaya çıkınca bir lehte ve bir aleyhte konuşmadan sonra önce sürenin sınırlanıp sınırlanmaması hususu Genel Kurulca karara bağlanır. Sınırlanması kabul edilirse bunun süresi için ayrıca oylama yapılır.

Konuşma süresi, üç dakikadan aşağı indirilemez.

Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve Komisyonlar adına yapılan konuşmalarda bu hükümler uygulanmaz.

SÖZ KESMEK, FİKİRLER DIŞINDA KİŞİLERLE UĞRAŞMAK VE DÜZENİ BOZUCU EYLEMLERDE BULUNMAK :

Madde 23 — Genel Kurulda üyeler tarafından söz kesilemez, fikirler dışında kişilerle uğraşılamaz ve Genel Kurulun çalışma düzenini bozacak eylemlerde bulunulamaz.

Konuşan üyenin sözü, bu yönetmeliğe uyması ve konu dışına çıkmaması için, ancak Başkan tarafından kesilebilir.

Bir üye, iki defa konu içinde konuşmaya çağrıldığı halde yine konu dışı söz söylemeye devam ederse, aynı birleşimde o konu hakkında konuşmaktan alıkonması Başkan tarafından Genel Kurula teklif olunur. Genel Kurul, görüşmesiz açık oyla kararını verir.

KABA VE EDEP DIŞI KONUŞMA :

Madde 24 — Bir üye, Genel Kurulda kaba ve edep dışı sözler kullanırsa, Başkan, o üyeyi temiz dille konuşmaya çağırır. Devamı halinde Başkan, üyenin sözünü keser.

Bir üye, Başkanlığa, içinde bu gibi sözler bulunan bir önerge verirse, Başkan, düzeltilmek üzere onu sahibine geri verir.

sen Divanı aksettirilen mevzuları müzakere ederek ve gereğince duruşma yapmak suretiyle karara bağlamak,

b) Haysiyet Divanı kararlarından Yüksek Haysiyet Divanınca bozulanları yeniden tetkik etmek ve karara bağlamak.

İKİNCİ BÖLÜM

DİVANIN TOPLANTILARI, ÇALIŞMA TARZI VE KARARLARI :

İLK TOPLANTI :

Madde 4 — Haysiyet Divanı kendisine bir veya bir kaç mevzuun havale ve tevdii için Oda Yönetim Kurulunca vaki davet üzerine yapacağı ilk toplantıda, aralarından bir üyeyi Başkan, bir diğerini de toplantı zabıtları kararları ve Divandan gönderilecek yazıları, kalem işlerini yürütmek üzere, Genel Raportör seçer.

Başkanlık ve Genel Raportörlük sıfatları, herhangi bir sebep dolayısiyle Divanca ayrı bir karar olmadıkça devamlıdır. Başkanın bulunmadığı zamanlarda yerine yedek üye alınmakla beraber Genel Raportör Başkanlığa vekâlet eder.

Madde 5 — Başkan, Haysiyet Divanı toplantılarını ve duruşmaları yönetir.

Haysiyet Divanına haklarında şikâyet konusu intikal eden Oda üyeler ile yapılacak yazışmalar ve Divan toplantılarına ait davetiyeler Divan Başkanlığınca re'sen gönderilir. Bu konularla ilgili olarak temini lüzumu görülecek sair bilgiler ise Oda Yönetim Kurulundan talep olunur.

Bu yazışmalarda Başkan, Oda vazifelilerinden faydalanır.

DİVANA TEVDİ EDİLECEK DOSYALAR :

Madde 6 — Oda Yönetim Kurulunca Haysiyet Divanına şikâyet konusu ile ilgili olarak tevdi edilecek dosya, şikâyeti tevsik eden belgeleri ihtiva edecek ve bunlar şikâyet konusunu izah etmek üzere Haysiyet Divanına gönderilen yazıda da ayrıca belirtilecektir.

YEDEK ÜYE ÇAĞIRILMASI :

Madde 7 — Haysiyet Divanı, tevdi edilecek işleri görüşmek üzere Başkan tarafından toplantıya çağırılır. Toplantı günü ve gündemi toplantıdan en az 10 gün önce üyelere bir yazı ile bildirilir.

Haysiyet Divanı asıl üyelerinden bir veya bir kaçı herhangi bir mazeretle toplantıya gelmeyeceklerini bildirir veya davete icabet etmezler-

Genel Kurulun aksine bir kararı olmadıkça, konular gündemindeki sıraya göre ele alınarak görüşülür.

Genel Kurul; yazılı veya sözlü tekliflere göre gündeme ilâveler, gündemden çıkarmalar veya gündemin sırasında değişiklikler yapabilir.

Olağanüstü Genel Kurul toplantıları gündemlerinde ilâve veya çıkarma şeklinde değişiklikler yapılamaz, sadece sıra değişikliği yapılabilir.

Gündem değişiklik teklifleri, Başkanlık Divanının seçilip göreve başlamasından önce yapılamaz. Değişiklik teklifleri bir lehte, bir aleyhte konuşma yapıldıktan ve Yönetim Kurulunun görüşü alındıktan sonra açık oylama ile karara bağlanır. Ancak Yönetim ve Denetim Kurulları seçimini Yönetim Kurulunun ibrasından önceye alacak şekilde bir gündem değişikliği yapılamaz.

TOPLANTININ AÇILIŞI :

Madde 15 — Toplantı, Yönetim Kurulu Başkanı veya görevlendirdiği üyelerden biri tarafından, Genel Kurula katılan üye sayısına bakılmaksızın açılır.

Açılıştan sonra, bu yönetmeliğin 4. maddesinde belirtilen şekilde Başkanlık Divanı seçilir.

Başkanlık Divanı seçilir, seçilmez göreve başlar. Gündemindeki yerine göre Komisyon üyeleri, Oy Ayırımı Kurulu, gerekiyorsa Kurul Temsilcileri seçimi yapılır.

Bundan sonra, gündem gereğince öteki maddelere geçilir veya Komisyon çalışmaları için Genel Kurul kararı ile en çok yarım gün çalışmalara ara verilir.

4. BÖLÜM

BIRLEŞIMLER VE OTURUMLAR

BIRLEŞIMIN AÇILMASI :

Madde 16 — Toplantının ilk açılışından sonraki birleşimleri ve oturumları başkan veya yetkili başkan yardımcısı açar ve görüşmelerin sonunda kapar; gerekli hallerde birleşimlere ara verir.

KÜRSÜDEN KONUŞMA :

Madde 17 — Hiçbir üye, önceden ismini yazdırmadan veya birleşim sırasında Başkandan izin almadan konuşamaz.

Konuşma, kürsüden ve Genel Kurula karşı yapılır.

Bir üyenin pek kısa bir diyeceği olursa, Başkan, onun bulunduğu yerden söylemesine izin verebilir; bu durumda o üye, Başkana hitabeder.

GÜNDEM DIŞI KONUŞMA ISTEĞI :

Madde 18 — Bir üyenin gündem dışı bir diyeceği olursa, oturumun açılışında gündeme geçilmeden önce konuşmanın konusunu ve mahiyetini yazılı veya sözlü olarak Başkana bildirir. Söz verip vermemek Başkanın takdirine bağlıdır. Başkanın söz vermemesi halinde, üye direnirse, Genel Kurul görüşmesiz açık oyla bu konuda bir karar verir.

Gündem dışı konuşmalar 15 dakikayı geçemez ve bunlar üzerinde görüşme açılamaz, ancak, Başkanlık divanı ve Yönetim Kurulu, ortaya atılan konu hakkında kısa açıklamalarda veya cevaplandırmalarda bulunabilir.

KONUŞMA SIRASI :

Madde 19 — Söz isteyenler isteyiş sırasına göre kaydedilir ve aynı sıra ile konuşurlar.

Başkan, söz alanların adlarını sırası ile Genel Kurula bildirir.

Komisyon, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu adına söz istendiğinde bunların Başkan ve sözcülerine sıraya bağlı olmadan söz verilir.

Son söz, Genel Kurul üyesinindir.

Genel Kurul isterse, görüşülen konuların lehinde, aleyhinde ve üzerinde konuşmak isteyenlere sıra ile söz verilmesine karar verebilir. Bir konunun görüşülmesine başlanmadan önce söz için adını kaydetirenlerin sayısı altıyı geçerse, Başkan bu usulü kendiliğinden uygulayabilir.

KONUŞMA SIRASINI BAŞKASINA VERMEK :

Madde 20 — Bir üye, aldığı söz sırasını daha sonra söz almış olan bir arkadaşına verebilir. Sözünü arkadaşına bırakan üye, kendi konuşma hakkını onun sırasında kullanabilir.

USUL HAKKINDA KONUŞMA :

Madde 21 — Usul hakkındaki konuşma istekleri, asıl konu hakkındaki konuşma isteklerinden önceye alınır.

Usul hakkındaki konuşmalar, bir konunun görüşülmesine yer olmadığına, gündeme, Oda Yönetmeliğine veya bu yönetmeliğe uyulması gerektiğine ilişkin olur.

se yerlerine sıra ile yedekler davet edilir. Bu yedekler o toplantı mevzuu konuları görüşmek üzere yapılacak toplantılara davet olunurlar, bu konuların görüşülmesinde asıl üye gibi vazife görürler.

DIĞER OTURUMLAR :

Madde 8 — Divanın ilk toplantısını takip eden oturumların gün ve toplantı yeri oturum sonunda kararlaştırılır ve toplantı günü ayrıca Başkan tarafından bir yazı ile üyelere hatırlatılır.

ÜYELERIN DÜŞMESI :

Madde 9 — Üst üste çağırıldığı üç toplantıya mazeretsiz katılmayan veya Yönetim Kurullarında vazife alan üyeler (Başkan ve Genel Raportör dahil) Divandan çekilmiş sayılır ve yerine sıradaki yedek üye asıl olarak geçer, durum her iki üyeye de Başkan tarafından bildirilir.

ÜYELERIN RED VE ISTINKÂFI :

Madde 10 — Haysiyet Divanı âzalarından red ve istinkâf sebepleri, Hukuk Muhakemeleri usullerindeki Hakimlerin red ve istinkâf sebepleri gibidir.

TOPLANTI VE KARAR NISABI :

Madde 11 — Haysiyet Divanı mürettep sayısı ile toplanır ve kararlarını ekseriyetle alır.

Reylerde eşitlik olursa Başkanın tarafı ekseriyette sayılır.

ISNAT VE KOVUŞTURMA :

Madde 12 — Üyeler hakkında yapılacak isnat ve kovuşturmalarda aşağıdaki esaslara uyulur.

a) İsnatlar, yazılı olarak Oda Yönetim Kuruluna gönderilir.

b) Oda Yönetim Kurulu isnadı delilleri ile birlikte, lüzum gördüğü takdirde, Haysiyet Divanına tevdi eder.

c) Haysiyet Divanı konuya ittila kasbettiği toplantıdan sonra isnada ait vesikaların bir örneğinin kendisinden şikâyet olunan üyeye göndererek 15 gün mühlet verip yazılı savunmasını ister. Yazılı savunma 15 günün bitiminde gelmezse Haysiyet Divanı 15 gün daha mühlet vererek tekit eder. Adresi belli olmayan üyelere tebligat üyenin kayıtlı bulunduğu Şube Merkezinde neşredilen bir gazete vasıtasiyle bir def'a ilân edilerek yapılır. Bu ilân ayrıca Oda mecmuasının ilk çıkacak sayısında da yayınlanır. Bu halde ayrıca tekide lüzum yoktur. Bu şekildeki tebligat-

lardan sonra yazılı savunma alınamazsa Haysiyet Divanı eldeki delillere göre re'sen karar verir.

Savunma verilen süre içinde alındığı takdirde, savunmanın bir örneği alındığı tarihten en geç 15 gün içinde Yönetim Kuruluna ve şikâyetçiye bildirilir ve 15 gün içinde cevap vermesi istenir, cevap gelmezse Haysiyet Divanı şikâyet konusu hakkında bu cevabı beklemeden karar verir.

Haysiyet Divanı lüzum gördüğü takdirde Yönetim Kurulunun bir sözcüsünü izahat almak üzere celselere davet edebilir. Bu ahvalde Yönetim Kurulu bir sözcüsünü Haysiyet Divanına göndermekle mükelleftir.

INCELEMELER :

Madde 13 — Haysiyet Divanı, 12 nci maddede yazılı şekilde tekemmül ettirilen dosyayı inceleyerek konuyu müzakere eder ve gerekli karara varır. Bu karara varmak için Haysiyet Divanı lüzumlu gördüğü takdirde tarafları ve şahitleri dinler ve duruşmaları yapar. Şikâyet edilenin şahsen dinlenmesi veya duruşma yapılması hakkında isteği yerine getirilir.

Odadan ihraç cezasına müteallik hükümlerde şikâyet edilenin şikâyet eden veya her iki taraf onbeş gün önceden davet olunur. Buna icabet edilmemesi halinde, onbeş gün sonrası için ikinci bir davetiye gönderilir. Davetlere mazeret bildirilmeksizin gelmiyen gıyabında karar verilir.

Haysiyet Divanı, gerektiğinde belli konuları toplantıdan önce incelemek ve Divana gerekli izahlarda bulunmak üzere üyelerden birini veya bir kaçını Raportör olarak vazifelendirebilir.

KARAR MÜDDETI :

Madde 14 — Haysiyet Divanı kendisine intikal eden konuları madde 12'de zikredilen yazışmalarla temini düşünülen savunma, cevap ve delillerin toplantısından sonra en geç 6 ay içinde karara bağlar. Bu müddet içinde karar veremezse, müddetin hitamından evvel ilgililerin haberdar olabilmesi için bunu gerekçesi ile Oda Yönetim Kuruluna bildirir ve karara ne zaman varılabileceğini açıklar. İşbu mehil üç ayı geçemez. Haysiyet Divanı bu müddet zarfında da karara varamazsa konu düşer.

KARARLAR :

Madde 15 — Kararlar aşağıdaki hususları ihtiva edecek şekilde tan-

YENİ ÇIKARILAN YÖNETMELİK

(Baştarafı Sayfa 1 de) larınca vize edilmeyen projelere Belediyelerce ruhsat verilmeyeceği hükmünü getirmektedir.

Aşağıda bu Yönetmeliğin bazı bölümlerini yayımlıyoruz.

YAKIT TÜKETİMİNDE EKONOMİ SAĞLANMASI VE ŞEHİRLERDE ISITMA TESİSLERİNİN SEBEP OLDUĞU HAVA KİRLİLİĞİNİN AZALTILMASINA DAİR YÖNETMELİK

I. BÖLÜM

1 — Yönetmeliğin amacı ve kapsamı :

Yönetmeliğin amacı, 6973 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrasına dayanılarak, yakıt tüketiminde ekonomi sağlanması ve şehirlerde ısıtma tesislerinin sebep olduğu hava kirliliğinin azaltılması için; ısıtma tesislerinin projelendirilmesi bu tesislere işletme izni verilmesi, işletilmesi ve tesislerin işletilmesiyle görevlendirilecek ateşçilerin eğitimi, ile ilgili genel ilkeleri göstermektedir.

Bu Yönetmelik, hava kirliliğinin insan sağlığına zararlı olan ve yakıt ekonomisi sağlanmasına lüzum görülerek *Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca saptanan şehirlerdeki resmi ve özel yapılarla, fabrika ve imalâthane ısıtma tesislerini ve bu tesislerin işletilmesiyle görevli personeli kapsar.*

II. BÖLÜM

2 — Şehirlerin havasının kirletilmesini azaltmak ve yakıt tüketiminde ekonomi sağlamak amacıyla, bina ve ısıtma tesisat projesi yapan ve bu projeleri uygulayan mimar ve mühendislerin uyacağı ilkeler:

Bina projelerini hazırlayan ve uygulayan mimar ve mühendisler ısıtma tesislerini projelendiren ve bu projeleri uygulayan mühendislerle işbirliği yaparak binayı ve bina bölümlerini, ısı ekonomisi ve ısıtma tekniği kurallarını gözönünde tutarak ısı kayıplarını asgariye indirecek şekilde projelendirecek ve projeleri uygulayacaklardır.

Isıtma tesisatının, projelendirilmesi ve projelerin uygulanmasında yakıt ve ısı ekonomisi kuralları göz önünde tutulacaktır.

A) Bina projelerinin yapılmasında ve uygulanmasında gözönünde tutulacak ilkeler :

Memleketimizde hava kirliliği etkenlerinin başında binaların ısıtılmasında kullanılan yakıtlar yer almaktadır. Kullanılan yakıt miktarıyla hava kirliliği arasında da mutlak bir bağıntı bulunduğundan ve yurdumuzun enerji ihtiyaçlarının karşılanmasında da büyük zorluklarla karşı karşıya kalındığından ve yakıt ekonomisine riayette mutlak bir zorunluluk bulunduğu gözönünde tutularak;

Binaların; *dış duvarları, kapıları, pencereleri, çatı altı tavanları, çatıları, döşemeleri, ısı kayıplarına karşı en uygun tarzda projelendirilecektir. Çatı altı tavanlarının ısı geçişine karşı izolasyonu mecburidir.*

B) Isıtma tesisatı ve binaların ısıtma tesisleriyle ilgili bireylerinin boyutlandırılması ve yapımında gözönünde tutulacak ilkeler:

Kazanlar;

Kazanlar, geçerli projelendirme ilkelerine ve standartlara göre projelendirilmiş ve yapılmış olmalıdır.

Kazanın görünür bir yerine konacak, yazıları kullanıldığı sürece silinmez nitelikteki plakasına, kazanın hangi cins yakıtı kullanacağı ve eğer katı yakıt kullanacak bir kazan ise, yakıtın parça büyüklüğü kayıtlı olmalıdır.

Katı yakıt kullanan ve elle yüklenen kazanların her birinin ısıtma yüzeyi 50 m2 yi geçmemelidir.

Kazan kapakları, tam kapandığında hava sızdırmayacak şekilde yapılmış olmalıdır.

Kazan üzerinde gerekli ölçme, ayar cihazları ve güvenlik düzenleri bulunmalıdır.

Sıcak sulu ve pompalı ısıtma tesislerinde, biri yedek olmak üzere iki pompa olmalıdır.

Kazan daireleri, geçerli projelendirme ilkelerine ve Standartlara göre projelendirilmiş ve yapılmış olmalıdır.

Kazanların veya kazan gruplarının (ikiden fazla kazan grup teşkil edemez) yan duvarlardan uzaklığı en az 50 Cm., birbirinden uzaklığı en az 40 Cm., arka dumanlık ile duvar arasındaki mesafe 75 cm., ön dumanlık kapağı ile duvar adaki uzunluk) kadar mesafe bırakılacaktır.

Kazan dairesi yüksekliği; kazan üzerinde yer alacak düzenlerin gerektiğinde, tamir ve bakımının yapılmasında zorluk doğurmayacak şekilde saptanmalıdır.

Kazan dairelerinin biri bina dışına diğeri bina içine açılan en az iki kapısı olmalıdır.

Kazan dairelerinin, pencere, kapı ve duvarları yanmaz malzemeden yapılmalıdır.

Yakıt depoları;

Yakıt depoları, geçerli projelendirme ilkelerine ve standartlara göre projelendirilmiş ve yapılmış olmalıdır.

Yakıt depolarına bina dışından kolayca ulaşılabilmelidir.

Kömür depoları kendi kendine yanma olmayacak şekilde ve mahallin kömür ikmal durumuna göre en az (30 - 60) ortalama ısıtma günü sarfiyatına yetecek yakıtı depo edebilecek kapasitede olmalıdır.

Bacalar;

Temiz hava duman ve pis hava atma bacaları, duman kanalları, bacalar, geçerli projelendirme ilkelerine ve standartlara göre projelendirilmiş ve yapılmış olmalıdır.

Kazan daireleri, kazanlarda katı ve sıvı yakıt kullanılıyor ise duman bacası kesitinin %50 si kadar bir kesitte, gaz yakıt kullanılıyor ise en az 300 Cm2. kesitte ve 5 Cm2./1000 Kcal bağıntısına göre hesaplanmış temiz hava alma bacasiyle dış havayla bağlanmalıdır.

Katı ve sıvı yakacak kullanan kazanların bulunduğu kazan daireleri ayrıca duman bacası kesitinin en az %25 i kesitinde bir pis hava atma bacasiyle dış havaya bağlanmalıdır.

Her kazanın ayrı bir bacası olması zorunludur. Birden fazla kazan her ne sebeple olursa olsun aynı bacaya bağlanamıyacağı gibi kalorifer bacalarına soba, şofben v.s. bağlanamaz.

Bacalar zorunluk olmadıkça binaların, dış duvarları üzerinde yer almamalıdır. Bina duvarları baca duvarı olarak kullanılamaz.

Baca içlerinin hava almayacak şekilde ve ince sıva ile sıvanması mecburidir. Baca duvarı kalınlıkları standart tuğla boyundan az olamaz. Baca duvarı yapımında delikli tuğla kullanılmaz.

Bacalar mümkün olduğu kadar yuvarlak veya kare kesitli, mümkün olmadığı takdirde kenar oranları en fazla 2/3 olmak üzere dikdörtgen kesitli yapılmalıdır.

Bacalar, bina mahyasının en az 50 Cm. üzerinde sona ermeli komşu yüksek binalardan en az 6 metre uzaklıkta olmak kaydiyle yüksek binanın anafor ve basınç etkisinden uzakta bulunmalıdır.

Bacalar mümkün olduğu kadar yön değiştirmemelidir. Bacanın yön değiştirmesi zorunlu ise yön değiştirme de yatayla yaptığı açı en az 60° olmalıdır.

Yatay duman kanalları bacaya en az %5 lik yükselen bir eğimle bağlanmalı ve boyu hiç bir suretle baca yüksekliğinin 1/4 ünü aşmamalıdır.

Duman kanallarının, temizlenmelerine imkân verecek, sızdırmaz, ısı izolasyonlu, kolay açılıp kapanabilen en ufak ölçüsü 30 x 30 Cm. olmak kaydiyle yeter sayıda, temizleme kapağı olmalıdır.

Duman kanalları bacaya doğrudan doğruya veya zorunlu durumlarda yuvarlak dirseklerle bağlanmalıdır. Asla 90° lik keskin köşeli dirsek kullanılmamalıdır.

Isıtma tesisatının diğer birimleri;

*Geçerli projelendirme ilkelerine ve ısı ekonomisi kurallarına uyulacaktır. Gereken her yerde ısı izolasyonu yoluyla ısı kayıpları optimum düzeye indirilecek*tir.

3 — Mühendis ve mimar odalarının projelerin vizesi sırasında gözönünde bulunduracakları hususlar:

Mühendis ve mimar odalarına tevdi edilen bina ve ısıtma tesisatı projeleri optimum ısı kaybını ve hava kirliliğini önleyecek hususları gerçeklemedikleri ve geçerli projelendirme kuralları, standartlar, normal ve yürürlükteki Yönetmeliklere uygun olmadıkları takdirde vize edilmeyeceklerdir.

Mühendis ve mimar odaları bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en fazla 6 ay içinde vize şartlarında Yönetmelik esaslarına göre gerekli düzenlemeleri yaparlar.

4 — Belediyelerin yapma ve kullanma izni verirken gözönünde bulunduracağı hususlar:

Mühendis veya mimar odalarının vizesinden geçmeyen bina ve ısıtma tesisatı projelerine belediyelerce yapılma izni verilemez.

Bina ve ısıtma tesisatı projeleri, optimum ısı kaybını ve hava kirliliğini önleyecek hususları gerçeklemedikleri ve geçerli projelendirme kuralları, standartlar, normlar ve yürürlükteki Yönetmeliklere uygun olmadıkları takdirde belediyelerce onaylanmayacaklar ve bu çeşit projelere yapılma izni verilmeyecektir.

5 — Isıtma tesisatının yapımı, tamiri üzerinde değişiklik yapılması:

Isıtma tesisatı; ehliyetli kimseler tarafından yapılır tamir edilir veya üzerinde değişiklik yapılır.

6 — Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut tesislere ve binalara uygulanacak işlem:

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte tamamlanmış bulunan tesislerde hava kirliliğini azaltmak ve yakıt ekonomisini sağlamak amacıyla mümkün olan değişiklikler yapılır. Bu meyanda ısıya karşı çatı arası döşenmesinin tecridinin yapılması zorunludur.

VII. BÖLÜM

27 — Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik:

İşbu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte 5 Eylül 1964 tarihli ve 11799 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış olan «6973 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrası gereğince düzenlenen, resmi ve hususi yapılarla, fabrika, imalâthane ve bilumum sınai tesislerdeki ateşçilerin yetiştirilmesi ve kalorifer kazanlarının yakılması, kontrolü ve bakımı hakkındaki Yönetmelik» yürürlükten kalkar.

Başka çalışmalarıyla ün kazanmış arkadaşlarımız:

MEHMET SALİHOĞLU

(Şair ve yazar — TRT Deneme ödülü)

Mühendisliğinin yanında edebi çalışmalarıyla ün yapmış Salihoğlu aynı zamanda da Atatürk Enstitüsü üyesi ve yayın kolu başkanıdır. Ayrıca Halkevleri Genel Yönetim Kurulu üyesi, Türk Dil Kurumu Derleme ve Türk Dili dergisi yazı kurulu üyesi ve Dil Dil Kurumu Onur Kurulu üyesidir. Aşağıda, arkadaşımız Mehmet Salihoğlunun bir denemesi yayınlanmaktadır.

DİNİN BATIDA VE BİZDEKİ YERİ VE ULUSAL KÜLTÜRÜMÜZ

Batı toplumlarında Hıristiyanlık, bin yılı aşkın bir süre, insan aklını birtakım kalıplara bağlı tutarak, karanlık ve durgun bir egemenlik sürdürdükten sonra, onbeşinci ve onaltıncı yüzyıllarda büyük bir *reform* geçirmiş, böylece us üzerindeki dogmatik yetkesinden çok şeyler yitirmeğe başlamıştı; öte yandan yine o çağda, eski Yunan ve Lâtin kültürüne yeniden dönüş demek olan Hümanizma akımı ile, onun yarattığı yeniden uyanışın usçu, insancı ışınları, daha sonraki gelişmeleriyle Hıristiyanlığın değilse bile, hıristiyan ulularının ve onları arkalayan derebeylik düzeninin, kütleleri sömüren karanlık saltanatının sonunu iyice getirdi.

Bu büyük ilerleme ve gelişmenin dolaylı dolaysız yaratıcıları, hazırlayıcıları arasında Dante, Galile, Leonardo Da Vinci, Newton, Copernic, Luther, Calvin, Cervantes, Montaigne, Erasmus, Descartes, Bacon, Voltaire, Diderot, Montesquieu, J. J. Rousseau, Geothe, Beethoven, Gauss, Pasteur, Lavoisier, Mendel, Claude Bernard gibi sanatçı, bilgin ve düşünürleri saygı ile anmadan geçemiyeceğiz. Bunlar ve bunların yanı ve ardısıra daha birçok yaratıcı insan yetiştikten, onların açtığı yollar üzerinde dinde olsun, toplum yapısında olsun nice dönüşümler, değişimler yapıldıktan, o ülkelerin edebiyatında, sanatında, bilim ve teknolojisinde renk renk ışıklar yanıp, çiçekler açtıktan sonradır ki, bu ışıkların, bu çiçeklerin aydınlattığı ulusal iklimlerde insan aklı, insan kişiliği, olumlu meyvalarını bol bol vermiş, ulusal renkleri, özellikleri de yansıtan bugünün çağdaş ve evrensel Avrupa uygarlığı meydana gelmiştir.

Bu uygarlığın içinde artık bir Hıristiyan demokrat partisi de olsa, her pazar sabahı çoluk çocuk ailece kiliseye de gidilse, değil mi ki o ülkelerde bilgin din adamları, matematikçi, fizikçi, biyolojist rahipler de yetişebilmiştir, yetişebilecek bir ortam meydana gelmiştir, o dinin toplumsal bir kurum olarak varlığından topluma artık önemli bir zarar gelemez. Çünkü o toplumda, dinsel geleneklere, ilkelere dayanan siyasal bir parti bile, halkın din duygularını sömürerek oy avcılığı yapmaz, yapamaz. Ancak birlik için, kardeşlik için ve dünya işlerini daha iyi yürütmek umuduyla dini, dinsel ahlâk geleneklerini bir araç olarak kullanabilir. Toplumu geriye götürmek, ortaçağı, eski düzeni yeniden diriltmek, Batıdaki Hıristiyan partilerinin dahi aklının köşesinden geçmez. Dine dayanan bu gibi akımlar zaman zaman o toplumlarda da çıksa bile, bu, genel akılcı ortam içinde bir fantezi olarak kalmaktan ileriye de gidemez. Çünkü orada insan sevgisine, doğa sevgisine, dayanan çağdaş eğitim ve yaşantı, bütün gerekleriyle yerleşmiş; din, bilim, ahlâk ve sanat, toplumda kendi yerlerini almış, kendi gelişim oluşum yörüngelerine çoktan oturmuştur. Din adamları artık bilime karşı değildirler.

Dine dayanan partilerin yöneticileri de, çağdaş bilimsel eğitimden geçmiş, olumlu, gerçekçi insanlardır. Bunun için dogmacılığa, yobazlığa düşmeksizin, politikayı, insanlara mutluluk vermekle yükümlü, bundan sorumlu sayan öteki parti liderlerinden, yöneticilerinden pek değişik kimseler de değillerdir. Böyle olunca, o ülkelerde ne bu gibi partilerin, ne de din derneklerinin varlığı, toplumu olumsuz yönde etkileyemez ve etkilememektedir.

Bizde ise durum çok başkadır. Bir kez İslâm dininin niteliğinden gelen bir özelliğimiz, değişik bir durumumuz vardır. İslâm dini, Hıristiyanlık ve Yahudilik gibi genel ilkeler, öğütler çerçevesinde kalmamış, yaşamın ayrıntılarına dek uzanan bir hukuk düzeni, bir yaşama biçimi ve düzeni de getirmiştir. Onun yasalarını, kurallarını koymuştur.

Çıkış koşullarına göre devrim olan bu din, bir reform geçiremediği için de İslâm toplumlarının ilerleyişine köstek olmuştur.

Şeriat adı altında toplanan ve kaynağını Kur'an'la Peygamber'in söz ve eylemlerinden alan bu hükümler ve ilkeler, İslâm toplumlarında, özellikle Osmanlı toplumunda yüzyıllarca, birer el sürülmez yasa sayılmış; dinsel *otorite* ile, siyasal *otorite* bir tek kişide, halife sultanda birleştiği için de toplumsal yaşayış, dünya işleri, onlara dayanılarak düzenlenmiş ve yürütülmüştür. Bu düzenleme, zamanın akışına uyabilen rasyonalist bir düzenleme olmadığı, dogmatik ve durdurucu olduğu için de, Osmanlı toplumu, uyanan, ilerleyen Batılı toplumların gerisinde kalmıştır. Ernest Renan, İslâm uygarlığının çöküşünü, onun zamanla her olayın nedenini *Allah bilir* gibi kolay ve zekâyı körletici ve de araştırmayı, düşünmeyi önleyici bir formüle bağlamasında görür. Oysa Tanrı insana kullansın da yaşamını sürdürsün, çevresini tanısın, nesneleri değiştirip isteklerine, istemine uydursun diye us vermiştir, *akıl* vermiştir. İnsan aklı Tanrı'dan bir ışık değil midir.

İslâm uygarlığının ilk çağlarında İbni Sina, Farabi, İbnirrüşt, İbni Hâldun gibi düşünürlerin, Yunus, Mevlâna gibi büyük, insancı bilgin ve ozanların yetişmesini de, yalnız İslâm kültürüne bağlamak yanlıştır. Bu Türk ve İslâm uluları da, İslâmın ahlâk özü ile olduğu kadar, Eflâtun'u, Aristo'yu okuyarak, ya da onlardan dolaylı yollarla esinlenerek yetişmişlerdir. Bu, tarihsel bir gerçektir.

Osmanlı toplumunda din, imparatorluk çökünceye dek, devlet işlerinin de, dünya işlerinin de ekseni olmuş, devletin başı olan padişah, halife sultan olarak, aynı zamanda Tanrı'nın yeryüzündeki gölgesi (Zıllullah) sayılmıştır. İslâm dininde *reform* yapılamamasının başlıca nedenlerinden biri budur. İslâmlığın bir devlet dini oluşudur. Oysa Batı'da siyasal otorite, dinsel otoritenin dışında kalmıştır. Öte yandan yedi-sekiz yüz yıldan beri Anadolu Türk toplum yapısında, İslâmca yaşayışın, çeşitli dinsel uygulamaların, tarikatların yarattığı öylesine durdurucu, tutucu ağırlıklar, güçler, alışkanlıklar, gelenek ve zincirler meydana gelmiştir ki, Atatürk, lâyiklik ilkesini yeni kurduğu devletin temeli yaptıktan, başka bir deyimle din ve dünya işlerini ayırıp, yasaları ona göre düzenledikten, tekkeleri, zaviyeleri kapattıktan sonra bile, eski dinsel yaşayışın kalıntısı olan nice olumsuz güçler, takıntılar, toplumun köşesinde, bucağında inanç odakları olarak, görenek ve gelenek olarak, halk üzerinde egemenlik aracı yapılagelmiş, günümüzde demokrasi deneyleri başlar başlamaz da bazı çirkin politikacıların oy avcılığı yüzünden körüklenip alevlendirilmiştir. Şimdi de onbinlerce gizli Kur'an kursunda, körpe Türk çocuklarının dimağları, anlamadan ezberledikleri dinsel dogmalarla, kalıplarla yüklenmekte, köreltilmekte, kendilerine, bu dünyayı, onun zevklerini, mutluluklarını hor gören bir ruh, olumsuz bir ahlâk aşılanmaktadır. Hem de yasaklara karşın. Devlet güçlerinin bile nerdeyse başa çıkamadığı bu gizli ve olumsuz eylemler gericiliği ve kutsal din duygularını kendi çıkarları için araç olarak kullanan çirkin politikacıların ektiği tohumların ürünüdür.

Böyle bir toplumun geçmişinde, bir de Batıyı Batı yapan o düşünürler, bilginler, sanat erleri dizisi için-

de yer alabilecek düz
lerle değil bir tek yara
insan bile yetişmiş değ
edebiyatını, sanatını, kü
rünü kendi ulusal kayn
larına eğilerek, onları
yerek, uluslar arasına,
rensel düzeye yükselt
olan birkaç özgün ve
yük sanatçısı, düşün
yoksa; çağdaş bilim d
yasına katkıda bulunan
ginler yetiştirebilecek
limsel, teknolojik bir b
kim, bir ortama eriş
mişse, böyle bir toplum
hem de İslâm dini gibi
yaşama, eski bir yaşa
biçimi öneren toplum
bir kurum, nasıl bilisiz
caların, politikacıların
mürüsüne açık tutulab
Nasıl o dinin toplumd
kalıntıları, çağ dışı dök
tüleri, ulusal sayılabil
Ve onların geliştirilmes
çalışılabilir? Bir toplum
Batıda olduğu gibi yarat
sanat, kültür ve bilim
damları yetişmemiş ve
yetişmenin üstünden, y
Batıda olduğu gibi yüzy
lar değilse bile, hiç olm
sa bir yüzyıl gçmemiş
bin yıllık dinsel yaşant
kalıntılarından, tortular
dan o toplumu kurtulm
saymak, iyi niyeti aşan
yanılgıdan başka ne ola
lir ki?

Bizde kültürün her dal
da, musikide olsun, ede
yatta olsun, resim, hey
mimarlık gibi oylum san
larında olsun, eskiye do
ru bir adım gittiniz m
karşınızda ulusalı de
Türkü değil, İslâmın, B
zansın, Türkün acayip b
karışımı olan Osman

(Devamı sayfa 7 de

MEHMET SALİHOĞLUN'DAN BİR ŞİİR

ŞAŞKIN

Çocuktum, her şey merak konusuydu bana
Güzel, yüksek şeyler vardı dağlar ardında
Doğan gün, açan çiçek, köpüren ırmak
Şaşkın düşürürdü beni, her baktığımda
Çocukluk işte ne olacak!

Düşe kalka büyüdüm bir delikanlı oldum
Artık kızlar, kadınlar da vardı dünyada
Yalnızlığım artadursun, ben bu arada
Vara kanmıyor, yeni dünyalar kuruyordum
Çocukluk işte ne olacak!

Bilgim, görgüm, deneylerim arttı, yaş otuz,
Arttıkça da ne göreyim? Cüce boyunuz
Daldığım sularsa öyle derin ki, sonsuz
Yetecek gibi olmadı, hiç soluğumuz
Çocukluk işte ne olacak!

Oysa gözüm hep derin ve üstün şeylerdeydi
Tırmandıkça dağı, yeni dağlar yükseldi
Düşler kurmak o yıllarda ah ne güzeldi
Acı vermeğe başladı sonra, gün geldi
Çocukluk işte ne olacak!

Mutluluk diye bir erek seçtim kendime
Vermek için onu gül gibi, hep sevdiğime
Dünya var imiş, yok imiş artık neyime
O gün bugün yok diyemem hiç bir güzele
Çocukluk işte ne olacak!

Ne olursa olsun bugün kırkı dolaştım
Ne sıradağlar, koyaklar, ne sular aştım
Eskiden bir dereciktim, zamanla taştım
Öğrendiklerim arttıkça, daha çok şaştım
Çocukiuk işte ne olacak!

MEHMET SALİHOĞLU KİMDİR?

25 Aralık 1922 de Rize'de, Çayeli — Limanköy
doğan Mehmet Salihoğlu, 1947 de İTÜ İnşaat Fa
tesini bitirmiş, T.C. Devlet Demiryolları İşletme
4 yıl, Karayollarında 10 yıl Y. Müh. olarak çalışm
1961-62 de Karayollarından Türkiye ve Orta Doğu
me idaresi Enstitüsüne gönderilmiş orada bir yıl
dern idarecilik öğrenimi yapmıştır. Mayıs 1962 de İ
ve İskan Bakanlığı'na geçen Salihoğlu, sırasıyla: M
ken Genel Müdürlüğü Afetler ve Mali İşler Da
Başkanı, Mesken Genel Müdür Yardımcısı, Afet İ
Reisi ve Genel Müdürü, Tetkik Kurulu Üyesi, Müşt
olarak hizmet görmüştür.

Şimdi de aynı Bakanlıkta Bakanlık müşaviri
rak çalışmaktadır.

İlk şiirlerini İstanbul Erkek lisesinde iken 1
yaşlarında karalamaya başlayan Salihoğlu'nun b
mış kitapları: Ağacın derdi (1955, şiir) Duman Du
Üstüne (1959 şiir) Bana Sensin Yaşamak (1966 ş
Işıklanan Ülke (1966 Deneme ve inceleme), Ataç'la
len (1968, İnceleme) ve Atatürkçü Düşünce (1972).

Salihoğlu, T. Dil Kurumunca 1955 de açılmış
öz Türkçe'nin savunulması konusundaki deneme y
masında 1. lik armağanı, TRT 1970 Kültür, Sanat
Bilim Ödülleri yarışmasında üç ayrı denemesiyle üç
başarı ödülü kazanmıştır. (Bu olağanüstü başar
meslekten edebiyatçıları ve yazarları şaşkına uğrat
tır. Çünkü edebiyat ödülleri rekoru kırmıştı!)

Solcu deyip yiyecekler

(Baştarafı Sayfa 1 de)

Bir gün telefonla Enerji Bakanını aramış, görüşmek istemişti. Telefon uzun uzun çaldı. Cevap veren yoktu. Neden sonra bir ses «buyrun efem..» dedi, ama Yağcı da küplere bindi. sordu :

— Neden telefona geç cevap veriyorsunuz?

— Kusura bakmayın efem, ben lâvabodaydım, yeni geldim.

— Bana ne? Bakanın telefonuna odacı mı çıkar, rica ederim.

— Siz onu bakanınıza söyleyin de buraya fazla adam versin.

— Ben milletvekiliyim...

— Kim olursanız olun, beni ilgilendirmez sizden emir alacak değilim. Allah, allah...

Yağcı, grupda dert yanmağa devam ediyordu. Sekreter hanımı bakana şikâyet ettiğini, bakanın sekreteri ikaz edecek yerde taltif ettiğini öğrendiğini söyledi. Bu ne biçim iştir?

Yağcı, sekreter Atıfet Hanım'a yüklendikçe yüklendi. «İllâllah bu sekreterden» dedi. «İstediği şube müdürünü, istediği genel müdürü yerinden at tırabilen bu sekreter hanım, bakanlıkta bakanın danışmanı durumunda. Buna çare bulmak gerek» şeklinde konuştu.

CHP Grubu, ellerini şakağına koymuş, milletvekilleri, senatörler, oturdukları yerden hayretlerini gizlemiyorlardı :

— Bu ne Atıfetmiş böyle?

— Bu kadar hatırlı mıymış?

— Ooooohhhhh, iyi vallahi.

Herkes biribirine, «tanıyor musun?» diye sormaya başlamıştı. Kimdi sekreter Atıfet? Parlâmenterler, grupta kendi aralarında da konuşmaya başlamışlardı.

Sekreter Atıfet Hanım, gençti, güzeldi. Bir süre önce, Türkiye Elektrik Kurumu Müdürlüğü'nde, bir yönetim kurulu üyesinin sekreteriydi. Burada ilk olay patlak verdi. Kurumun, Zeki Kanlısırt adında, çok kibar efendi bir savunma sekreteri vardı Emekli albaydı. Kurum içinde, belli bir makamın altındaki elemanların dışarıdan ziyaretçi kabul etmeleri yasaktı. Emekli albay da, bu emre dikkat ederdi. Fakat, ziyaretçisi eksik olmayan Atıfet Hanım, ziyaretçilerine neden engel olunduğunu bir gün sert bir şekilde savunma sekreteri emekli albaydan sordu. Zeki Kanlısırt, ona cevap yerine durumu genel müdüre arzetmeyi uygun buldu. Yaşlı adam, neredeyse ağlayacaktı. Genel Müdür Mehmet Erdemir, hemen olaya el koydu. Müfettişlere havale etti. Sonunda sekreter Atıfet Hanım'ın yeri değiştirildi. Muhasebe dairesi başkan yardımcısının yanına sekreter verildi. Aradan bir süre geçti. Atıfet Hanım, bu sefer, dairede bir hanım arkadaşı ile kavga etti. Mahkemelik oldular. Disiplin kuruluna verildi. Disiplin kurulu, sekreter Atıfet'e bir yıl terfi durdurması ve yerinin değiştirilmesi cezasını verdi.

Fakat bu sırada, kurumun yetkililerine parlâmentodan AP. Genel Merkezi'nden telefonlar yağmağa başlamıştı :

— Atıfet'e dokunmayın.

— Atıfet'e ceza vermeyin.

Bir Atıfettir gidiyordu.

Bir gün, AP'li Cemalettin İnkaya Genel Müdür'e telefon etti. Maksadı, Genel Müdürü uyarmaktı.

— Abi Atıfet'e dokunma yoksa seni yiyecekler.

— Yiyecekler de ne ya pacaklar?

— Solculuk kulpu takacaklar abi bu kızın arkasında kodamanlar var.

yan ödemeler

(Baştarafı Sayfa 1 de)

ması personel rejimine getirdiği karışıklıklar ve düzensizlikler yüzünden çıktığı günden başlayarak kamu personelinden büyük tepkiler gördü ve görmekte devam ediyor. Yan ödemeler gibi sözde düzeltme çabası da bu tepkileri azaltacağına arttırmaktadır.

Oysa kanununun 5. maddesinde şu kesin hüküm getirilmiştir: «... *Katsayı her yıl memleketin ekonomik gelişmesi, geçim şartları ve devletin mali imkânları göz önünde bulundurulmak suretiyle Genel Bütçe Kanunu ile tesbit edilir.*»

Söz konusu katsayı 1970 Bütçe Yılı için 1328 sayılı Katsayı Kanununun 3. maddesi gereğince 1.3.1970 tarihi itibariyle yürürlüğe girmek üzere «7» olarak tesbit edilmiştir. Bu katsayı bugüne kadar değişmemiştir.

Türkiye çalışanlarının bölünmez bir parçası teknik elemanlar olarak, Personel Kanununun açık hükümlerinin uygulanmasını, artan hayat pahalılığı karşısında 3 yıl önceki yaşama koşullarımızı sürdürebilmemiz için katsayının en az «10» olmasını istiyoruz.

MEHMET SALİHOĞLU

(Baştarafı 6. da)

bulursunuz. Osmanlı, çağının büyük, övünülecek ve yarınlara kalacak olan kimi değerlerini, yaratarak değilse bile ortaya koyarak göçüp gitmiştir artık. Onun yerini, ulusal halk önderi Mustafa Kemâl Atatürk'ün kurduğu yepyeni Türkiye Cumhuriyeti almıştır. Çağdaş uygarlığa yönelik bir toplum almıştır. Eski beğeni, köhne değerleriyle çoktan gömülmeli değil midir? Ziya Gökalp'ten, hele hele Atatürk'ten, onun yarattığı devrimden sonra da, yeniden Tanzimat uzlaştırmacılığına özenmek, Atatürkçü, ulusçu olduğunu söyleyenlere hiç yakışmıyor doğrusu!

Yabancı teknik eleman çıkmazı

(Baştarafı 2. de)

dislik hizmetlerinin en az yüzde ellisi için hazırız. Geri kalanının da bizim elimizle yürütülmesi gerek ki, yabancı mühendisin çalışmasını görelim, öğrenelim. Ne yapılıyor biliyor musunuz?... Endüstricilerimiz komple proje satın alıyorlar. Hem de çok kere memleketimiz şartlarına ve piyasasına uygun olmayan projeler... Sonra ne oluyor diyeceksiniz? Haberler geliyor: Alman proje bürosundan, «Şu çimento fabrikasında gereksiz yere şu kadar ton fazla çelik kullandırttık, çünkü çeliği bizden alıyorlardı» diye...

Yalnız Keban Barajındaki mühendislik hatâsı bize bir kaç milyarlık zarar vermiştir: Gökçekaya Barajında bu rakam yüzlerce milyonluktur. Turizm projelerinin dışarıya yaptırılmasının neticesi, turizm endüstrimizi Yunanlılara hizmet eder şekle getirmek tavsiyesi olmuştur. Onlar yapacaklar, millî teknolojilerini geliştirecekler, para kazanacaklar, yeni şeyler öğrenecekler; biz ise bütün bunların hepsini ödemek için kendi yurdumuzda yaşamak hakkını bırakıp işçisi, mühendisi yollara dizileceğiz, memleketten göç edip onların ağzına bakacağız. Bunu kabul edebilir miyiz?

BAĞ-KUR kayıt işlemleri

(Baştarafı Sayfa 1 de)

mağa geçmek hakkı vardır. Üyelerimize unutkanlık gibi ihtimallere karşı kendi yaşlarının karşılığı basamaktan en az bir üst basamağı seçmelerini sağlık veriyoruz.

Yaş	37/38	39/40	41/42	43/44	45/46	47/48	49/50	51 ve daha yukarı
Gelir Basamağ	1	2	3	4	5	6	7	8
Aylık Gelir	400	540	700	900	1200	1600	2000	2400
3 Aylık prim	156	210,60	273,—	351—	468—	624—	780—	936—

basından seçmeler

MARMARA GEMİSİNİN KURTARILMASI İŞİ
NİHAYET YABANCILARA VERİLDİ

Y. MÜH. HAYRETTIN YELKIKANAT, YETKILILERE VE BASIN MENSUPLARINA FILMLI BIR GÖSTERI DÜZENLEYEREK, KENDI FIRMASININ IMAL ETTIĞI PLASTIK BIR MALZEME ILE MARMARA GEMISINI ÇIKARABILECEĞINI IDDIA ETMIŞTI. AYRICA, HER HANGI BIR ÜCRET TEKLIFINDE DE BULUNMAMIŞ, ÜCRETIN GEMININ ÇIKARILMASINDAN SONRA BANKA YETKILILERINCE TAKDIR EDILMESINI ISTEMIŞTI.

Bir süre önce Haliç tersanesinde yanarak batan Marmara yolcu gemisinin kurtarılması işi Türk teknisyenlerinin ve firmalarının direnmelerine, daha ucuz teklifler vermelerine rağmen nihayet yabancılara ihale edilmiştir.

Örneğin, Yük. Müh. Hayrettin Yelkikanat, Şişli'deki işyerinde 5 Ekim 1972 günü, Denizcilik Bankası yetkilileri ile Gemi İnşaat Mühendislerine, basın mensuplarının önünde bir gösteri düzenlemiş ve Marmara gemisine benzer durumda batmış 2 geminin, halen Türkiye'de imal edilmekte olan tripor isimli bir çeşit plastik malzemeyle nasıl kurtarıldığını, film gösterek bütün ayrıntılarıyla anlatmıştır. Böylece, Marmara gemisinin de Türkiye'deki imkânlarla kurtarılabileceğini ispat etmiştir. Ancak, ne yazık ki Ray Sigorta yetkilileri, Türk mühendisleriyle görüşmekten özellikle kaçınarak, bir Alman firmasının daveti üzerine çoluk çocuk geziye çıkmışlardır.

Sonuçta da, Marmara gemisinin kurtarılması bir Alman - Yugoslav ortaklığı olan «Harms and Brodospas Salvors» adlı bir şirkete ihale edilmiştir. Bu firmaya ait «Rezac» adlı ana dalgıç gemisi 10 Ekimde Türkiye'ye gelerek kurtarma çalışmalarına başlamıştır. Aynı şekilde iki adet vinç de Hamburg römorkörü yedeğinde çekilerek 11 Ekim günü İstanbul'a getirilmiştir. Almanya'dan gelen 1747 gros tonluk Magnus III ile, 2667 gros tonluk Magnus X kurtarma vinçleri de çalışma alanına çekilmiştir.

Yugoslavlara ait ana dalgıç gemisinde 17 personel bulunmakta ve dalgıçlar devamlı dalışlarla tesbitler yapmaktadırlar.

Yüzdürme işlemini ise Almanya'dan gelen vinçler yapacaktır. Alman ekibinde de 19 Alman, 5 İspanyol, 4 Avusturyalı ile 4 Faslı bulunmaktadır.

MÜHENDİS Hayrettin Yelkikanat'ın yerli ürünlerle imal ettiği plastik "Beyaz mantarların her biri gayet hafif ve bir nohut büyüklüğündedir."

BATIK gemilerin su üstüne çıkmasını sağlayan plastik "Beyaz mantarlar" cihazla tekneye tazyikli şekilde pükürtülmektedir. (Foto: HÜRRİYET)

Bir Türk mühendis batık Marmara'yı plastik parçalarla yüzdürmeyi teklif etti

Rahmi KARACA

GARANTI VERİYOR

MEVZUAT MESELESI

Y. Müh. Hayrettin Yelkikanat'ın yaptığı gösteri ve teklifleri ile ilgili gazete küpürü. Yetkililer gene «mevzuat müsait değil» demişler.

"Mutemet Ali Rıza Bey"i, Altındağ Tiyatrosunda Ülker Köksal'ın "Sacide"si takip etti. Dekor ve kostümlerini gene Hüseyin Mumcu'nun hazırladığı oyunu yöneten Tekin Akmansoy'a göre Sacide kurtuluşunu evlilikte arayan bir genç kızdı. Ama kader çizgisinin dışına çıkıyordu. Aile ve çevre baskısı onu bir çok sorunlarla başbaşa bırakıyordu.

Devlet Tiyatrosu'nun programında başka hangi oyunlar var? Beckett yahut Tanrının Şerefi, Don Kişot, IV Murat ve Anatevka gibi geçen yıl beğenilen eserlerin sergilenmesine devam edilecek.

İlk turda Büyük Tiyatro'da Jean Giraudoux'un "Chaillot'daki Deli"si ve Max Frisch'in "Andorra"sı Tarık Leventoğlu'nun yönetiminde sahnelenecek.

Küçük Tiyatro'da Tağrık Buğra'nın "İbiş'in Rüyası".

Yeni Tiyatro'da da Ephraim Kis-

"Mikado'nun Çöpleri"ndeki oyunuyla Devlet Tiyatrolarından Gülgün Kutlu

Onay-Mühendis rejisör

seçildi. En iyi kostümcü ödülüne, "Romeo Juliet" balesindeki çalışmasıyla, Devlet Opera ve Balesi kostümcüsü Osman Şengezer layık görüldü. En iyi

ÜYEMİZ YILMAZ ONAY 1972 YILININ EN İYİ TİYATRO REJİSÖRÜ ÖDÜLÜNÜ KAZANDI

Ankara Sanatseverler Derneğince her yıl verilen tiyatro ödüllerinin 1972 yılı sonuçları geçtiğimiz hafta içinde açıklanmıştır.

En iyi oyun yazarı olarak Melih Cevdet Anday ile Oktay Arayıcı'nın, en iyi erkek oyuncu olarak Cihan Ünal ile Erkan Yücel'in, en iyi kadın oyuncu olarak Gülgün Kutlu'nun, en iyi kostümcü olarak Osman Şengezer'in, en iyi ışıkçı olarak Nuri Özakyol'un ve en iyi dekorcu olarak Erkan Kırtunç'un seçildiği 1972 yılı içinde en iyi rejisör olarak da üyemiz Yüksek İnşaat Mühendisi Yılmaz Onay ödüllendirilmiştir.

Arkadaşımız bu ödüle, Ankara Sanat Tiyatrosu (AST) nda sahneye koyduğu «Hitler Rejiminin Korku ve Sefaleti» adlı oyundaki başarısıyla hak kazanmıştır.

Teknik Güç, arkadaşımızı bu başarısından dolayı yürekten kutlar.

ONBEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR

teknik güç

SAHİBİ: İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Adına İzzettin SİLİER
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Demirtaş CEYHUN

ADRES: Halâskârgazi Cad. No. 35, Kat: 1 Harbiye/İSTANBUL Tel: 48 36 42 / 47 96 57

DİZGİ BASKI MURAT MATBAACILIK KOLL. ŞTİ.
Çatalçeşme Sok. Fırat Han. 30 - Cağaloğlu-İst Tel: 27 45 71

FİATI: 1 TL. (Bütün üyelere parasız gönderilir.)